București,

Nr. 216481 din 06.09.2018

Se aprobă,
Director General
FLORENTINA TUDOR

NOTĂ

privind propunerea de modificare a SDL nr.1, complexă, anul 2018 a Asociației „Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Călimani"

În conformitate cu prevederile ***Manualului de Procedură pentru coordonarea, verificarea și monitorizarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală***, evaluarea propunerii de modificare a SDL a fost realizată la nivelul CDRJ Maramureș și la nivel central în cadrul SLIN.

Urmare analizării documentației transmise de către ***Asociația Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Călimani***, înregistrată la CDRJ Maramureș cu nr. **MM 9408/27.07.2018**, precum și a răspunsului GAL cu nr. **1/217/13.08.2018** la solicitarea de clarificări nr. **216481/07.08.2018**, propunem spre aprobare următoarele:

- În cadrul măsurii ***M1/6A Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole*:**
- La **secțiunea 8 Criterii de selecție** se reformulează criteriul 3, astfel: *Prioritare sunt alte tipuri de investiții în activități de producție dezvoltate în zona (structuri metalice, mase plastice s.a.) care crează minim trei locuri de muncă* și se introduce ca și criteriu distinct: *Investiții care folosesc tehnologii care nu au impact negativ asupra mediului.*
- La **secțiunea 10 Indicatori de monitorizare** se modifică numărul de locuri de muncă create, de la 8 la **13** locuri de muncă și se actualizează cheltuielile publice totale în cuantum de **1.027.720 euro**, conform realocărilor financiare.

- Măsura ***M2/6A Investiții în prelucrarea/ comercializarea și/ sau dezvoltarea de produse agricole*** se elimină în totalitate din SDL.

- În cadrul măsurii ***M3/6B Servicii de bază și reînnoirea satelor***, se modifică:
- La **secțiunea 6.A Tipuri de acțiuni eligibile** se completează acțiunea 2, astfel încât va avea următorul conținut: *Investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente cu prioritate a celor care favorizează dezvoltarea turistică a zonei, a facilităților de campare, locuri de popas turistic, poteci, trasee turistice, podețe, cișmele etc.*

Asociația Federația pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Calimani
Adresa: Loc. Prundu Bârgăului, Str. Principală nr. 512, Jud. Bistrița-Năsăud
E-mail: office@bargau-calimani.ro
Telefon: 0786 780 221, 0363 100 448

- La **secțiunea 8 Criterii de selecție** se completează criteriul 2, astfel încât va avea următorul conținut: *Proiectele care presupun investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de agrement și culturale și a infrastructurii aferente acestora precum și a altor servicii de bază destinate populației rurale, cu prioritate cele care favorizează dezvoltarea turistică a zonei, a facilităților de campare, locuri de popas turistic, poteci, trasee turistice, podețe, cișmele etc.*
- La **secțiunea 10 Indicatori de monitorizare** se actualizează cheltuielile publice totale în cuantum de **580.200 euro**, conform realocărilor financiare.

➢ În cadrul măsurii ***M4/6B Investiții în infrastructura socială și integrarea minorităților*** la **sectiunea 10 Indicatori de monitorizare** se actualizează cheltuielile publice totale în cuantum de **159.800 euro**, conform realocărilor financiare.

➢ În cadrul măsurii ***M5/2A Investiții în active fizice pentru exploatații agricole*** la **secțiunea 10 Indicatori de monitorizare** se modifică numărul de beneficiari sprijiniți, de la 2 la **5** beneficiari sprijiniți și se actualizează cheltuielile publice totale în cuantum de **103.740 euro**, conform realocărilor financiare.

➢ În cadrul măsurii ***M6/2A Investiții în active fizice pentru exploatații pomicole*** la **secțiunea 10 Indicatori de monitorizare** se actualizează cheltuielile publice totale în cuantum de **194.751 euro**, conform realocărilor financiare.

➢ ***Anexa 4 Planul de finanțare***:
- Pentru **M1/6A**, suma de 902.471 euro se cumulează cu sumele de 5.249 euro (M6) și 120.000 euro (M5) rezultând un total de **1.027.720 euro.**
- Pentru **M3/6B**, suma de 100.000 euro se cumulează cu sumele de 360.000 euro (M2), 120.000 euro (M5) și 200 euro (M4) rezultând un total de **580.200 euro.**
- Pentru **M4/6B**, suma de 160.000 euro se diminuează cu 200 euro (M3) rezultând un total de **159.800 euro.**
- Pentru **M5/2A**, suma de 343.740 euro se diminuează cu sumele de 120.000 (M1) și 120.000 euro (M3) rezultând un total de **103.740 euro.**
- Pentru **M6/2A**, suma de 200.000 euro se diminuează cu 5.249 euro (M1) rezultând un total de **194.751 euro.**

Vă rugăm să aveți în vedere ca implementarea SDL să se realizeze cu respectarea legislației naționale și europene, a condițiilor de eligibilitate, menținerii criteriilor de selecție care au fost punctate la evaluarea strategiei și îndeplinirea obiectivelor specifice ale SDL.

Propun spre aprobare,
Director General Adjunct
Carmen Mihaela BOTEANU

DIRECȚIA GENERALĂ DEZVOLTARE RURALĂ - AUTORITATE DE MANAGEMENT PENTRU PNDR
Bulevardul Carol I nr. 2 - 4, sector 3, București, cod 030163
Telefon: (004) 021.307.85.65
Fax: (004) 021.307.86.06
E-mail: pndr@madr.ro
www.madr.ro

INTRODUCERE - Max. 2 pag.

Parteneriatul pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Birgau Calimani este un parteneriat public privat care acționează pe teritoriul a 12 comune din Sud-Estul județului Bistrița-Năsăud. Scopul său principal este dezvoltarea durabila integrata a teritoriului prin metoda „LEADER", utilizând următoarele principii: 1. *Abordarea „bottom-up"* - identificarea problemelor și oportunităților de dezvoltare de la actorii locali relevanți din teritoriu. 2. *Dezvoltare pe un anumit teritoriu* – identificarea unor soluții particularizate pe nevoile specifice ale unui teritoriu. 3. *Parteneriat local* - reunește actorii locali cei mai potriviți pentru identificarea și rezolvarea problemelor. 4. *Abordare multisectorială* – dezvoltarea durabilă trebuie să se adreseze întregului peisaj socioeconomic. 5. *Networking* – utilizarea unei rețele de profesioniști pentru acces la know-how, resurse materiale, soluții testate și validate pentru probleme comune. 6. *Inovare* – identificarea de soluții inovative, care să profite de ultimele cunoștințe și tehnologii din toate domeniile pentru a rezolva problemele din teritoriu. 7. *Cooperare* – dezvoltarea în comun a celor mai bune soluții și transfer de expertiză. Astfel, utilizând această metodă, parteneriatul poate elabora și implementa o strategie pentru dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității durabilă și pertinentă.

Parteneriatul intenționează să desfășoare activități de cooperare, sa acceseze masurile de cooperare din PNDR 2014-2020. Proiectele de cooperare initiate au ca scop crearea de valoare adăugată reală pentru teritoriu, implemntarea de actiuni, activitati concrete, inovatoare, alaturi de parteneri nationali si/sau internationali. Acțiunile comune pot avea ca obiectiv și construcția instituțională: schimb de experiență și bune practici privind dezvoltarea locală prin publicații comune, organizare de evenimente, lucrări de dezvoltare comune sau coordonate în comun, transferul și adaptarea inovațiilor dezvoltate în altă parte

Teritoriul GAL reprezinta in prezent un punct important pentru turismul intern al judetului, prin fluxul insemnat de turisti care este atras in mod special la sfarsit de saptamana in **zona Colibita** (comuna Bistrița Bîrgăului) si prin tranzitul important dintre Transilvania si Bucovina, pe DN17, care are ca **punct** de referinta localitatea si zona turistica Piatra Fantanele.

Din punctul de vedere al coerentei teritoriale si al omogenitatii, cele 12 unitati administrativ-teritoriale care compun GAL-ul au continuitate teritoriala remarcanta; in primul rand, cele doua vai care determina poztionarea vietii si activitatii umane si fluxul accesibilitatii –Valea Sieului si Valea Bîrgăului - converg dinspre munte inspre deal, respectiv dinspre granite de nord-est a judetului inspre municipiul Bistrița si fac trecerea catre Reghin si Vatra Dornei. De asemenea, ele detin parti din doua zone montane importante ca puncte de relief din tara – Muntii Bîrgăului si Muntii Călimani; mai mult decat atat, o suprafata insemnata din teritoriul lor este acoperita de situl Natura 2000 Cuşma, care acopera 7 din cele 12 comune, ceea ce uneste in mod firesc caracteristicile naturale si antropice ale celor doua zone.

Prin faptul ca cea mai mare suprafata a teritoriul GAL se desfasoara pe intinderea celor doua depresiuni ofera un avantaj sporit in privinta legaturilor care pot fi stabilite intre localitatile componente GAL, acestea nefiind impiedicate de formele de relief naturale. Se remarca astfel o zona compacta si omogena.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic –
Max. 5 pag.

Prezentarea principalelor caracteristici geografice (amplasament, relief, altitudine, patrimoniu de mediu):

Teritoriul Parteneriatului pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bargau-Calimani este localizat in zona central-estica a judetului Bistrița-Năsăud; la sud-est se invecineaza cu judetul Mureş (comunele Rastolita, Vatava), la est cu judetul Suceava (comuna Poiana Stampei), la sud cu comuna Teaca, la vest cu municipiul Bistrița, iar la nord cu comunele Feldru, Ilva Mica, Lesu si Lunca Ilvei din judetul Bistrița Năsăud. Teritoriul GAL face parte din judetul Bistrița-Năsăud, care este localizat la randul sau in cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest.Din punctul de vedere al componentei administrativ-teritoriale, teritoriul GAL cuprinde 12 comune: Bistrița Bîrgăului, Budacu de Jos, Cetate, Dumitrita, Josenii Bîrgăului, Prundu Bîrgăului, Tiha Bîrgăului, Livezile, Sieu, Sieut, Monor si Mariselu. Zona GAL nu are acces la aeroport, cele mai apropiate fiind la Cluj si Mures, la Distante de peste 130 km, dar este strabatuta de o **axa majora de circulatie**, DN 17, ce leaga Transilvania de Moldova, respectiv Regiunea Nord-Vest de Regiunea Nord-Est, arealul GAL beneficiind astfel de o pozitie strategica. Infrastructura rutiera oferind un avantaj nu doar prin accesul la acest drum de importanta nationala, dar si drumurile judetene si comunale, faciliteaza legatura intre comunele membre GAL, **fluxurile de persoane si marfuri nefiind astfel restrictionate**.Prin poziția geografică pe care o are, zona de dezvoltare rurală Bârgău-Călimani se distinge prin **legături social-economice şi culturale dinamice cu zonele învecinate**, în special pe axa Bistrița-Vatra Dornei-Suceava, suprapusă culoarului morfofuncțional Bârgău-Dorna-Gura Humorului, dar si catre Mures, Reghinul fiind la o distanta de 24 km de Monor. Legat de rețele hidrografice, mentionam existenta raurilor Bistrita Ardeleana, Sieu, Budac si a Lacului Colibita, cel mai mare lac de acumulare din judet 3.000 m2. Acestea confera un potențialul turistic și piscicol considerabil, in localitatile Prundu Birgaului, Bistrita Birgaului, Josenii Birgaului si Livezile existand un numar de 10 ferme de acvacultura, dintre care doua sunt autorizate ANPA, si doua lacuri/belti pentru pescuit. Acvacultura a devenit un domeniu economic de interes care a crescut mult in ultimii ani si care are potential crescut de dezvoltare. Solurile din arealul GAL pot fi impartite in doua grupe : soluri zonale si soluri azonale. Suprafața teritoriului este predominant montană. Potențialul de exploatare forestieră, floră spontană și creșterea animalelor este ridicat.Fondul cinegetic este bogat in vanat nobil si consta din specii de cerb comun, caprior, urs, mistret, cocos de munte, lup ras. Aceasta zona detine cea mai mare concentrare de urs brun din Europa. La poalele Călimanilor, in afara Parcului National exista una dintre cele mai vechi si mai bogate parcuri de vanatoare, Cusma-Dealul Negru, areal recunoscut pentru numeroasele trofee de urs si mistret. Din punct de vedere climatic arealul GAL se incadreaza in zona temperat-continentala moderata cu unele influente polar maritime si temperat maritime. Influentele predominant vestice determina ca amplitudinile termice, diurne si anuale, sa fie mai mici decat in restul tarii la aceeasi latitudine.In arealul GAL intalnim si izvoare minerale: Izvorul Zambru – Sendroaia din localitatea Piatra Fantanele (Tiha Bargaului), Izvorul Dalbidan sau Izvorul Lung din localitatea Colibita (Bistrita Bargaului), Izvorul de la Poiana Slatinei aflat tot pe teritoriul localitatii Colibita, La Slatina din localitatea Bistrita Bargaului, La Runc din Prundu Bargaului, La Slatina din Mijlocenii Bargaului (Josenii Bargaului), pe langa aceste izvoare se mai intalnesc

anumite iviri minerale.Speciile dominante de masa lemnoasa sunt: coniferele, fagul, carpenul, paltinul, alunul, socul, mesteacanul, etc.Pasunile, fanetele, livezile de meri, peri, pruni, nuci si ciresi constituie surse naturale de bogatie pentru locitorii zonei.Ca si produse ale fondului forestier care pot fi recoltate enumeram: fructe de padure (afinul, zmeurul, murul, fragutele, alunele, etc.), ciuperci comestibile (hrib, galbiori, ghebe, vinetele, etc.), plante medicinale, seminte forestiere.

Populatie – demografie Conform statisticilor din 2011, numărul oficial total al locuitorilor din teritoriu GAL este de 41.045 fata de 316.014, locuitori ai judetului. Populatia teritoriului este **în scădere lentă dar continuă.** Din cauza fenomenului migrației care nu poate fi măsurat exact prin mijloace legale, numărul real al persoanelor din teritoriu GAL s-ar putea să fie mai mic. Conform datelor recensământului din 2011, structura populației pe etnii este următoarea: români – 36570 loc. reprezentand 89.10%, maghiari – 314 loc. reprezentând 0.77% ,germani – 42 reprezentand 0.10% ,rromi – 2818 loc. reprezentand 6.87%, etnie aflata - în creștere semnificativă.Structura pe criterii de religie este următoarea: ortodocși – 91.30%, romano-catolici – 0.19%, reformati 0.39%, penticostali 2.78%, greco-catolici – 0.19%, Martorii lui Iehova 0.29%, Baptista 0.08%, Adventista de ziua a saptea 0.29%, alta religie 0,45% si fara religie 0.11%. Ponderea din totalul populației deținută de contingentele tinere este 25,75% (media judetului in spatiul rural 24,07%). Sporul natural în mediul rural a fost negativ și în descreștere. Un alt factor care accentuează îmbătrânirea populației este migrația externă (populație tânără aflată neoficial la lucru în străinătate), a caror valori exacte nu ot fi determinate. Suprafata totala a teritoriului GAL este de 109.298 ha (1092,98 km^2) si reprezinta 20,41% din suprafata intregului judet, care are o suprafata totala de 5 355 km^2.Densitatea populatiei reprezinta un indicator important care reflecta gradul de concentrare sau dispersie a populatiei intr-un teritoriu. Densitatea redusa a populatiei, in teritoriu de 37,55%, se datoreaza suprafetelor mai mari ale comunelor, cat si a sporului total al populatiei, spor ce reprezinta valori coborate si chiar negative. Cea mai mica densitate o intalnim in localitatile a caror suprafata este predominant montana, iar posibilitatile de locuire fiind mai scazute: Bistrita Bîrgăului 20.47loc/km^2, Monor 26.24 loc/km^2 si Dumitrita 26.52 loc/km^2 . Aceste valori reduse a densitatii populatiei pot fi explicate si prin suprafata mare a unitatilor administrative.

Educație si ocupare - activitatea instructiv educativă din teritoriu se desfășoară în 75 unităţi de învățământ preuniversitar de stat din care: 19 gradinite (18 program normal, 1 program prelungit), 36 scoli generale, 1 liceuNu exista scoli profesionale, after-scoool sau alte programe de educatie non-formala pentru elevi. Exista o scadere a numărului de elevi si numărul de cadre specializate din sistem.Este fundamentala reconstrucţia învăţământului din mediul rural atât în privinţa componentei ce ţine de resursele umane implicate, cât şi în privinţa componenţei ce ţine de baza materială. Dezvoltarea unui învăţământ profesional şi tehnic în strânsă legătură cu nevoile de forţă de muncă ale teritoriului/judetului/zonei, în vederea unei inserţii sporite a absolvenţilor pe piaţa forţei de muncă constituie o urgenta, având în vedere bogăția resurselor teritororiului și potențialul divers de dezvoltare, marcat de o densitate scăzută a populației și de tendințele actuale de scădere și îmbătrânire a populației care expun la riscuri regenerarea economică și afirmarea, aceasta fiind un tred existent la nivelul intregului judet Bistrița-Năsăud. Se remarca o scădere semnificativă a numărului populației ocupate în agricultură, silvicultură și pescuit. Creșteri s-au înregistrat la populația ocupată în industrie(procesare lapte si carne, industria prelucrătoare, industria maselor plastice, industria

construcțiilor și a prelucrărilor metalice) atat in unitatile de pe teritoriu GAL cat si in unitatile industriale din Bistrita cu tendință ușor crescătoare în perioada 2009-2011, în hoteluri și restaurante și transporturi. Se poate **constata o scădere semnificativă a șomajului în ultimii ani**.Patrimoniu arhitectural si cultural. Patrimoniul cultural al satului romanesc reprezinta o sursa importanta de dezvoltare atat la nivel regional cat si la nivel local, capitalul simbolic fiind esential pentru identitatea culturala reprezentata prin valori, obiceiuri si indeletniciri, credinte si simboluri impartasite de catre comunitate. Protejarea mostenirii culturale este extrem de importanta pentru dezvoltarea turismului rural ca modalitate de promovare a satelor romanesti, cu un efect pozitiv asupra atragerii turistilor si cu beneficii economice pentru populatia locala. **Monumentele istorice**, ansamblurile si siturile istorice, fac parte din patrimoniul cultural imobil si reprezinta o componenta importanta a patrimoniului cultural, atat in ceea ce priveste valoarea materiala directa a acestora, cat si in raport cu posibilitatile de insertie a unor componente extra-culturale.Pe teritoriul GAL exista 20 de astfel de monumente istorice, care trebuie protejate, conservate, restaurate si puse in valoare. Ele pot constitui un element complementar de atractie pentru turismul care se dezvolta in zona. **Mestesugurile traditionale**, specifice zonei, pot constitui o resursa turistica importanta. Turismul rural si agroturismul se bazeaza pe potentialul spatiului rural, pe oamenii si produsele specifice locului, care trebuie sa se adapteze cerintelor pietei turistice pentru a fi competitivi.
Agricultură: predomina agricultura independenta a exploatatiilor individualle putin performante, cu o pondere a suprafetelor agricole lucrate in comun de aprope jumatate din total, cu o marime medie a exploatatiilor individuale de 1,7 ha, un procent al populatiei ocupate in agricultura peste media nationala, cu valoarea medie a productiei agricole pe exploatatie (eficienta agricola) sub media nationala de 11,686 mii ron, dar cu un grad de mecanizare mult mai mare decat celelate judete. Potențialul de cultivare a vegetalelor este scăzut în toate unitățile administrativ teritoriale – inclusiv potențialul pentru cartofi, sfeclă, mazăre, fasole, plante medicinale. Există oarecare potențial pentru alun, castan, coacăz, cătină, agriș, soc ș.a., dar de departe cel mai bun potențial îl are afinul. Ca **pomicultură**, zona este recunoscută pentru potențialul la cultura de măr. **Exploatațiile agricole cel mai rentabile** sunt profilate pe bovine, si ovine. De asemenea, există un numar important de exploatații profilate pe albine. 11 UAT din cele 12 sunt clasificate ca având o Înaltă Valoare Naturală (HNV), conform hărții zonelor HNV. Exista un numar de important de producătorilor certificați eco (majoritatea având pășuni certificate si cresc bovine) cu precadere in comune Sieu si Sieut, unde exista si 3 cooperative, Suprafața totală a terenurilor agricole utilizată este de 96.315,09 ha din totalul de 101.190,85 ha, cât reprezintă teritoriul, respectiv 95,18 %. Din suprafața de teren agricol, cea mai mare parte, adică 82.907,78 ha o reprezintă suprafață de teren arabil, reprezentând 86,07 % din suprafața totală. Suprafața acoperita de pășuni și fânețe, 11.112,55 ha reprezintă 11,53 % din suprafața totală a teritoriului. Suprafața împădurită 1.207,25 ha reprezintă 1,25 %, iar cea ocupată cu clădiri, curți, drumuri 1.338,85 ha reprezintă 1,39 % din total teritoriu. Grupuri de producatori, crescatori de bovine si ovine care furnizeaza lapte ecologic singurului procesator de pe teritoriu GAL. Majoritatea fermierilor practica o agricultură de semi-subzistență neperformantă, nu doresc sa se asocieze, si nu au o abordare strategică legata de dezvoltarea fermei pe termen lung.
Industrie – IMM – Micro-întreprinderi: Pe teritoriul GAL intreg sectorul tertiar insumeaza un numar de 317 de agenti economici cu o pondere majoritara in comert cu ridicata (52.37% din

total sector) sunt cele care angajaza si cele mai multe persoane, un numar 506 de persoane din cele 2755 angajate in total in anul 2011. Pe teritoriul GAL, comertul s-a dezvoltat mult in ultimii ani mai ales in punctele care fac obiectul unui tranzit intens. Ne referim aici la comunele: Josenii Bârgăului, Prundu Bârgăului si Tiha Bârgăului, acestea aflandu-se pe drumul european E576 (DN17) care leaga Bistrița de Suceava, si Transilvania de Bucovina. Deseori persoanele aflate in tranzit se opresc sa cumpere produse din magazinele aflate pe acest traseu. Dintre cele 20 de tipuri de activitati comerciale, cele mai multe il reprezinta "Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun", cu un procent de 57,8% din total, urmate de "Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare" cu 21,1%. Acest fapt este destul de intalnit in mediul rural romanesc, cand comertul din aceste zone se intampla in mod special prin magazinele locale, care aprovizioneaza mai ales populatia locala.

Teritoriul nu cuprinde UAT-uri care fac parte din Zone Sărace pentru care indicele de dezvoltare umană locală (IDUL) este cu valori mai mici sau egale cu 55. Toate localitățile dispun de rețele de electricitate, o parte de rețea apa potabilă, dar nu au dezvoltată rețea proprie de canalizare, cu mici excepții. Momentan, o mare parte din economia zonei se învârte în jurul exploatării lemnului, prestată uneori haotic, alteori ilegal, actorii locali considerând că exploatarea se face într-un mod care nu este competitiv pe piață, fără a utiliza tehnologii eficiente, moderne și prietenoase cu mediul, fapt dovedit și de inexistența de unități de exploatare certificate FSC, în ciuda faptului că în teritoriu există 2 zone de risc din punct de vedere forestier. La aceasta ora la nivelul teritoriului exista 2 procesatori importanti, unul cu complex agricol care contine : ferma de bovine si suine, unitate de sacrificare/procesare a carnii, depozit si unitati de desfacere in teritoriu si in Bistrita, al doilea procesator de lapte, care preia laptele de la o parte importanta a fermelor din teritoriu. Nu exista nici un centru de colectare/ depozite legume, fructe, produse apicole sau lactate. Exista 4 fabrici de paine, 1 pentru produse de patiserie. Un element care împiedică dezvoltarea teritoriului este infrastructura precară din teritoriu, 130 magazine de desfacere pe raza teritoriului, 3 depozite de materiale de constructii nu exista magazine de desfacere pentru produsele alimentare produse in gospodarii : branza si produse din lapte, peste, miere, sipropuri, dulceturi etc., exista la Piatra Fantanele magazine de desfacere pentru produsele mestesugaresti si de artizanat. În rest, comerțul produselor de origine non-animală este foarte prezent în zonă, cu 138 unități de comerț cu amănuntul și un supermarket.

Servicii pentru populație și infrastructuri medico-sociale: Deși nu există o varietate foarte mare de activități de agrement în zonă și nu multe posibilități de petrecere a timpului liber, teritoriul beneficiază de o infrastructură sportivă și culturală destul de bună, datorată investițiilor pe programele anterioare. 5 terenuri de sport în stare bună, 5 săli de sport și 15 cămine culturale. De asemenea, exista cabinete medicale in fiecare comuna, un centru de permanenta la Josenii Birgaului, un Camin de Batrani si un Centru de asistenta medico-sociala, ambele investitii cu fonduri europene accesate prin PNDR si POR Cabinete stomatologice exista doar in 5 din cele 12 comune.

Activități sociale și instituții locale: Există doua ADI-uri la nivelul teritoriului. ONG-urile active din teritoriu GAL, sunt impartite dupa cum urmeaza : 4 in domeniul social, 1- voluntariat si protectia mediului/ activitati de tineret, 2- domeniul cultural si educatie civica, 1 mestesuguri si cultură, 4 asociatii ale proprietarilor de padure, 30 de asociații din sectorul

creșterea animalelor au sediul social pe raza teritoriului, dintre care 4 grupuri de producători de lapte și lactate. O parte dintre aceste asociații au fost prezente la consultările din teritoriu, manifestându-și interesul pentru dezvoltarea teritoriului. Impactul ONG-urilor este foarte redus, lipsa resurselor umane și financiare le limiteaza foarte mult activitatea. Exceptie fac asociatiile proprietarilor de padure. Se remarcă o lipsă a coeziunii sociale (dovedită și de lipsa activității ONG din acest sector). Impactul asociațiilor profilate pe creșterea animalelor este redus, din lipsa capacității organizaționale și a fragmentării excesive (într-o comună coexistă mai multe asociații).

Bilanțul politicilor întreprinse în teritoriu: Teritoriul a beneficiat de investiții importante în precedenta perioadă de implementare a programelor UE, în special din fonduri FEADR. Pe raza întregului teritoriu, beneficiarii publici au atras €28.560.200 pe infrastructură și € 730.560 pe turism (înființarea și dotarea de centre de informare turistică). Proiectele de infrastructură, deși abundente, au rezolvat o parte din probleme cu care se confruntă teritoriul și doar în anumite părți al acestuia. Având în vedere caracterul teritoriului (relief, climă etc.) teritoriul încă necesită investiții în infrastructură, pentru siguranța populației, creșterea nivelului de trai și încurajarea dezvoltării economice. Pe raza întregului teritoriu, beneficiarii privați au atras peste €18.200.000 pe agricultură, activitati economice non-agricole, acvacultura. Din punctul de vedere al coerentei teritoriale si al omogenitatii, cele 12 unitati administrativ-teritoriale care compun GAL-ul au continuitate teritoriala remarcanta; in primul rand, cele doua vai care determina poztionarea vietii si activitatii umane si fluxul accesibilitatii – Valea Sieului si Valea Bîrgăului - converg dinspre munte inspre deal, respectiv dinspre granite de nord-est a judetului inspre municipiul Bistrița. De asemenea, ele detin parti din doua zone montane importante ca puncte de relief din tara – Muntii Bîrgăului si Muntii Călimani; mai mult decat atat, o suprafata insemnata din teritoriul lor este acoperita de situl Natura 2000 Cuşma, ceea ce uneste in mod firesc caracteristicile naturale si antropice ale celor doua zone. Identitatea culturala si spirituala a locuitorilor, istoria, traditiile si obiceiurile locale comune, in zona au coabitat de-a lungul timpului romanii cu etnicii sasi si maghiari, in prezent enia rroma aflandu-se intr-un procent semnificativ in teritoriu. Multiculturalitatea imprimand trasaturi importante care tin de identitatea si unicitate zonei. Toate localitatile apartinatoare teritoriului GAL, fac parte din aceasta zona culturala, putem vorbi in aceasta situatie de o omogenitate culturala a arealului GAL, care se manifesta in obiceiuri, mestesuguri, traditii si credinte comune. Se observa o structura omogena la nivelul tuturor localitatilor membre GAL a structuri activitatilor economice.

CAP II. PREZENTAREA PARTENERIATULUI – Max. 2 pagini

Din punct de vedere al sectoarelor de interes parteneriatul GAL se constituie astfel: ponderea partenerilor privati reprezinta **40%** din total parteneriat si societatea civila reprezinta **27,5 %** din total parteneriat, cumuland un total de **67,5 %** (din 40 de parteneri ai GAL: 13 parteneri sunt publici, 16 parteneri sunt privaţi şi 11 parteneri ai societăţii civile).

Deasemenea componența Parteneriatului, raspunde Criteriului de selectie ***CS 2.1. Ponderea partenerilor privaţi şi ai reprezentanţilor societăţii civile depășește 65% în parteneriat*****,** deoarece ponderea partenerilor privaţi şi ai reprezentanţilor societăţii civile (inclusiv partenerii reprezentând persoanele fizice relevante din teritoriu) din total parteneriat depășește 65%, respectiv cumuleaza un total de 66,66% din totalul partenerilor din cadrul Teritoriului GAL de 39 de parteneri.

1. **Sector public: alcătuit din 13 autorități publice locale**

Participarea partenerilor publici este relevantă datorită experienței pe care aceștia o au în implementarea unor proiecte de utilitate publică. În plus, autoritățile locale pot fi un sprijin în elaborarea și implementarea proiectelor beneficiarilor privați, prin diseminarea informațiilor către posibilii beneficiari privați și în sprijinirea elaborării acestora prin rezolvarea cu promptitudine a problemelor apărute.

Astfel se va obține o dezvoltare teritorială echilibrată a economiilor și a comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă prin promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice in zonele rurale. Toate acestea contribuie la dezvoltarea teritoriului din punct de vedere economic, social, cultural și implicit la ridicarea nivelului de trai a populației.

2. **Sector privat: 11 ONG (Societatea Civilă) și 16 (SRL= 11; PFA= 2; Cooperative agricole = 3);**

Sectorul privat este foarte important pentru dezvoltarea teritorială, fapt care se reflectă și în cantitatea/calitatea membrilor privați din cadrul Parteneriatului pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bargau Calimani.

Una din prioritățile de dezvoltare a teritoriului este valorificarea potențialului turistic, pe teritoriul GAL aflându-se Parcul National Calimani, din acest motiv este importantă includerea unor membri precum: Asociația Zonală Pro Bîrgău, Asociația Proprietarilor de Padure Birgau – Calimani, Asociatia Proprietarilor de Padure Bistricioara Bistrita Birgaului, Asociatia Culturala Sf. Pahomie de la Gledin, Asociația Interetnică Dumitrița, Asociația "ÎNVIEREA", Asociația Proprietarilor de Pădure Dealul Negru, Asociația Crescătorilor de Taurine din localitatea Dumitrița, Asociația Sportivă SO-MOTO RACING – Societatea civila din afara teritoriului GAL, Asociația Crescătorilor de Ovine STRACIORUL, Asociația Crescătorilor de Taurine Budacu de Sus, care au ca activități promovarea turismului/ a patrimoniului natural/uman, promovarea educației ecologice (activități de ecologizare a pădurilor, de curățarea pășunilor, protejarea și refacerea mediului înconjurător, a florei și faunei), promovarea și sprijinirea activităților culturale (relevante pentru valorificarea patrimoniului imaterial prin organizarea și răspândirea tradițiilor culturale), activitati agricole si ecologice sau cunoașterea, monitorizarea și conservarea tuturor aspectelor legate de biodiversitate, elemente de interes turistic, punerea în valoare a elementelor tradiționale și conservarea rezervației naturale Calimani. Acești

membri aduc un plus de expertiză pe domeniile relevante dezvoltării turismului, agroturismului si activitatior agricole care va fi necesară pentru îndeplinirea obiectivelor SDL.
Dezvoltarea unor lanțuri valorice performante, care să aducă plus-valoare produselor agricole primare dezvoltate în teritoriu (îndeosebi cele de origine animală, dar nu exclusiv) este o altă prioritate a teritoriului. Din acest motiv, parteneriatul include reprezentanți privați (grupuri de producatori): Sociatatea Cooperativa Agricola de Grad 1 Grupul de Producatori Sieut, Grupul de Producatori Poiana Pascului Cooperativa Agricola, Societate Cooperativa Agricola de Gradul 1 Grupul de Producatori Lunca Friss, AGRO-ARDEAL SRL – prelucrarea si conservarea carnii.
În dezvoltarea serviciilor adresate populației, unul din aspectele extrem de importante este prelucrarea lemnului și comerțul cu produse alimentare (cele de proveniență animalieră și agricolă), turism, alte servicii. Astfel, societăți private precum: Ciotmonda Junior SRL – activitati de servire in restaurant, SILDADFOR S.R.L – taierea si rindeluire lemnului, SOM-SORION PRODCOM SRL – productie, METAL FORTEX SRL – fabricare constructii metalice, DROSERA COMSERV SRL – cultivarea strugurilor, PRIGOSIM SRL – intretinerea si repararea autovehiculelor, PINTEA ILIE DANUT PERSOANA FIZICA AUTORIZATA – facilitate de cazare pentru vacante si peroade de scurta durata, MODOVAN S. OANA MARIA PERSOANA FIZICA AUTORIZATA – cultivarea fructelor semintoase si samburoase, COR - ADYANA SRL – restaurant, au fost cooptate în parteneriat.
De asemenea au fost cooptate în parteneriat și entități private care să aibă expertiză în construcții, proiectare, consultanță și dezvoltarea de proiecte pe fonduri europene (MOCO PRODCOM SRL - activitate de inginerie si consultant tehnica, AMICII BUILDING SRL – constructii civile, DELTIC-INSTAL SRL – lucrari de instalatii electrice) acestea fiind necesare datorită experienței vaste pe care o au atât în domeniile lor de activitate inclusiv implementarea de proiecte realizate pe PNDR 2007-2013.
Acestea sunt necesare pentru ca parteneriatul să beneficieze de expertiză pe partea tehnică/ metodologică, având în vedere specificul proiectelor care vor fi implementate în cadrul SDL.
Astfel, în selectarea membrilor parteneriatului s-a avut în vedere atât respectarea criteriilor de eligibilitate, cât și a unor criterii de performanță, focalizate pe prioritățile evidențiate de analiza diagnostic a teritoriului. În acest fel, parteneriatul este o reflexie a specificului teritoriului, facilitând contextul unei dezvoltări durabile.

CAPITOLUL III: Analiza SWOT (analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor) - Max. 5 pag.

1.TERITORIUL	
Puncte tari	**Puncte slabe**
1.1.Caracteristici geografice -Suprafete extinse de vegetatie forestieră;-Resurse naturale importante (terenuri arabile de buna calitate, fond forestier, izvoare de apa minerala, roci de constructie-andezit, etc.);-zona cu risc seismic redus; potential cinegetic insemnat;- diversitate morfologica (depresiuni, lunci, versanti, munti, dealuri) ce asigura varietate geoecologica si mozaic peisagistic atractiv, care asigura omogenitate teritoriului, favorabila promovarii turismului; **1.2.Infrastructura, deservire** -Pozitionarea strategica la interferenta a 3 judete: Bistrita-Nasaud, Suceava, Mures, situat pe o axa rutiera de importanta nationala DN17;-multiple cai de acces: rutiere, feroviare forestiere cu conexiune la sistemul national si international de transport;-utilizarea sistemelor publice de alimentare cu apa;-colectarea, transportului si depozitarea gunoiul menajere prin firme specializate; **-** distanta mica fata de centre urbane de rang superior (Bistrita, Vatra Dornei, Beclean, Reghinin, etc) ;-prezenta regulata a curselor de transport in comun pe tot cuprinsul teritoriului GAL **1.3. Centre de interes – patrimoniu,cultura** - Varietatea obiceiurilor si traditiilor;-Existenta caminelor culturale, siturilor si monumentelor istorice; **1.4. Mediu inconjurator** -Preocuparea autoritatilor fata de preservarea si conservarea mediului; -Existenta unui numar mare de arii protejate si a sitului Natura 2000 Cusma in teritoriu GAL;-Varietatea si bogatia biodiversitatii;11 comune din cele 12 sunt declarate zone cu valoare naturala ridicata (zone HNV)	**1.1.Caracteristici geografice** -aparitia in zonele depresionare a unor inversiuni termice si valuri de frig (Depresiunea Tiha-Bistricioara);-valorificarea insuficienta a resurselor naturale, valorificarea sub standardele ecologice si de eficienta economica a apelor minerale; **1.2. Infrastructura, deservire** - lipsa unei retele de gaze naturale pe intreg teritoriu GAL;-Existenta in toate comunele a unor localitati in care alimentarea cu apa in sistem centralizat este realizata doar partial; zone si areale neacoperite de telefonia mobila si/sau broadband; **1.3. Centre de interes – patrimoniu,cultura** -Numeroase camine culturale cu conditii improprii de functionare si fara dotari tehnice; -lipsa unui concept de coordonare si organizare a evenimentelor si manifestarilor locale, cu implicatii economice – turistice -lipsa unui centru de expozitii si prenzentari de produse locale **1.4. Mediu inconjurator** -educatie ecologica insuficienta in randul populatiei; -poluare menajera a cursurilor de apa ce strabat teritoriul GAL; - suprafata insuficienta a spatiilor verzi in centrele civice ale localitatilor; - slaba constientizare a populatie si a agentilor economici privind managementul ariilor protejate; - resursele financiare si umane scazute pentru managementul ariilor protejate, a speciilor si a habitatelor de interes comunitar;- gestiunea traditionala a deseurilor menajere si zootehnice din gospodarii; - depozite de deseuri neamenajate adecvat ecologic.

Oportunităţi	Ameninţări
1.1.Caracteristici geografice - Existenta unei suprafete propice pentru extinderea intravilanului si a fondului de locuit;-localizarea pe axa principala de legatura intre Moldova si Transilvania – DN17 **1.3.Centre de interes – patrimoniucultura** - reabilitarea si punerea in valoare a siturilor si monumentelor istorice; -existenta unor manifestari si evenimente etnografice, culturale cu insemnatate pentru zona, care pot avea impact national si intenational (“Zilele Operei” si personalitatea lui Constantin Pavel; Festivalului Nunta Zamfirei si Festivalul international de Folclor **1.4.Mediu inconjurator**- posibilitatea de atragere a unor fonduri europene privind protectia mediului si reconstructia ecologica;-posibilitatea utilizarii si dezvoltarii resurselor de energie regenerabila ;- politica UE de imbunatatire a calitatii mediului ambiant prin masuri de diminuare a poluarii;- Existenta Planului de management pentru Situl Natura 2000, elaborat in cadrul unui proiect finanta prin POSMEDIU.	**1.1.Caracteristici geografice** -Exploatarea nerationala a resurselor naturale;-Randament scazut al exploatarii resurselor; **1.3.Centre de interes – patrimoniucultura** - Proliferarea insertiilor culturale nespecifice, neautentice; -devlorizarea, reducerea gradului de interes, a importantei patrimoniului, resurselor,evenimentelor locale specifice pe termen lung prin lipsa unui strategii de valorificare si promovare a specificitatii locale, a patrimoniului local, valorilor locale **1.4.Mediu inconjurator** - Afectarea calitatii aerului, solului si apelor cu impact asupra economiei si conditiilor de habitat; - Poluarea factorilor de mediu (aer,apa sol) si pericolul degradarii florei si faunei in zonele protejate, din cauza turismului necontrolat; - Fragmentarea habitatelor din cauza dezvoltarii infrastructurii; -Pericolul aparitiei accidentelor majore si a amenintarilor fenomelor naturale imprevizibile; -Nerespectarea reglementarilor urbanistice in dezvoltarea localitatilor;
2. POPULATIA	
Puncte tari	**Puncte slabe**
-Potential demografic superior mediei judetului si superior zonelor rurale din tara;-Predominarea neta a populatiei romanesti;- Populatia de gen masculin este mai mare decat cea feminine; -existenta formelor de invatamant variate (de la ciclul prescolar pana la cel liceal) ;-existenta unei forte de munca relativ bine educate/instruita;	- Localitati cu populatie in descrestere; - Spor demografic usor negativ si Tendinta de imbatranire demografica;- reducerea populatiei de varsta scolara;-existenta fenomenului de parasire a sistemului educational din motive economice si sociale;-existenta in invatamantul rural a unor cadre didactice nespecializate;-lipsa fomarii specifice in meseriile si practicile traditionale, agricole, de prelucrare si desfacere si mestesugaresti
Oportunităţi	**Ameninţări**
- Politici sociale de sprijinire a familiilor cu multi copii; -angajarea in sistemul de invatamant a	- Reducerea potentialului demografic si a resurselor de forta de munca;

personalului calificat, corect remunerat;-dezvoltarea in scoli si licee de programe privind informarea si consultanta in alegerea carierei;-dezvoltarea parteneriatului cu societatea civila – furnizoare a programelor, activitatilor de educatie non-formala, complementara; de resurse umane calificate, asistenta profesionista, resurse infomationale, materiale etc;	- Cresterea indicelui de dependenta; -cresterea migratiei in tarile europene -lipsa politicilor sociale de sustinere a cresterii nataliatatii; - migrarea in scop educational a tinerilor; -emigrarea resurselor de munca in stainatate -disponibilitatea tot mai scazuta a tinerilor de a invata meserii traditionale si a munci in activitati agricole, predominante in mediului rural al zonei -cresterea somajului in judet
3. ACTIVITATEA ECONOMICA	
Puncte tari	**Puncte slabe**
3.1. Sector primar -teren arabil disponibil in comunenle de deal, pentru dezvoltarea agriculturii intensive si semiintensive ;-sector forestier bine dezvoltat ;-suprafata insemnata de pasuni si fanete in zonele montane -potential de revitalizare al sectorului legumicol in zonele de deal -potential de dezvoltare al fermelor de vaci adaptate zonelor montane (bruna, baltata romaneasca), in sistem extensiv ;-potential de dezvoltare al fermelor de vaci in sistem intensiv in zonele de deal (in mod special in Budacu de Jos, Mariselu si Cetate) ;-grad de asociere si activitati in parteneriat mai ridicat in cazul fermelor de ovine **3.2. Industrie** -numar mare de intrepinderi industriale inregistrate in teritoriu GAL -resurse naturale neexploatate, care pot sta la baza dezvoltarii altor activitati industriale **3.3. Sector tertiar - servicii** -cele mai multe intreprinderi in comert si servicii -centru modern de colectarea a laptelui in comuna Bistrita Bargaului **3.4 Turism** -potential turistic variat si insemnat, natural si antropic, surse pentru dezvoltarea formelor de turism: rural, cultural, montan, sportive si de tranzit, balneo-climateric -numar mare de ferme care pot sustine dezvoltarea agroturismului	**3.1. Sector primar** -grad redus de dezvoltare agricola competitiva, care sa asigure prezenta produselor agricole specifice, locale, pe piata;-lipsa practicilor inovatoare in agricultura si explotare forestiera;-nivel tehnic de dotare agricola insuficient;-insuficiente si slab amenajate piete agroalimentare si de desfacere a produselor locale, specifice ;-grad redus de dezvoltare a filierelor de colectare, depozitare, procesare, ambalare si marketing a produselor traditionale agricole ;-lipsa omologarii si standardizarii produselor locale traditionale ;-lipsa grupurilor de producatori care sa valorifice potentialul zonei in comun, pentru cresterea competitivitatii **3.2. Industrie** -puterea economica a populatiei este redusa si astfel, posibilitatile financiare de sustinere a acestor tipuri de activitati pe cont propriu sunt putine ;-lipsa punctelor de desfacere si a magazinelor locale pentru produsele industriale si mestesugaresti obtinute **3.3. Sector tertiar - servicii** -lipsa centrelor de colectare, depozitare si distributie pentru produsele locale, In special cele agricole, perisabile -retele de distribuitie slab dezvoltate, si in majoritate prin intermediere ;-desfacerea

-fond cinegetic insuficient exploatat -numar mare de trasee turistice omologate -izvoare de apa minerala si sarata putin valorificate pentru centre balneo-climaterice -existenta a unui numar insemnat de arii protejate	produselor este limitata la pietele locale si din imediata vecinanatate -lipsa punctelor de desfacere specializate pe produsele locale pe draseul de tranzit DN17 **3.4 Turism** -unitati de cazare, masa si agreement clasificate intr-o proportie insuficienta -lipsa unitatilor de cazare agroturistice, de campare in anumite zone;-insuficienta punere in valoare a traseelor tematice existente; -infrastructura insuficient dezvoltata pentru dirijarea accesului turistilor, gestiunea deseurilor, grupuri sanitare, indicatoare, panouri informative, marcaje ale traseelor, parcare, etc
Oportunităţi	**Ameninţări**
3.1. Sector primar - finantarea anterioara adresata fermele de subzistenta si semi-subzistenta a determinat dezvoltarea acestora, oportunitatea asocierii lor in cooperative, grupuri de producatori, grupuri operationale pentru a genera lanturi scurte de de desfacere, procesare si marketing prin cooperative, brand pentu mentinerea si promovarea produsele traditionale ;- traditie pomicola si viticola a zonei, oportunitatea programului pomicol care permite reconversia ;-existenta produselor traditionale locale cu potential de inregistrare ca marca traditionala -sustinerea, la nivelul UE, a produselor agricole si forestiere sanatoase, ecologice, naturale. **3.2. Industrie** -potential de dezvoltare a activitatilor industriale ;-valorificareapotentialului de tranzit al DN 17 si al destinatiilor locale "de masa', cu numar mare de turisti - Colibita, Piatra Fantanele, partiile de schi, pentru desfacerea si promovarea produselor locale obtinute**3.3. Sector tertiar** -dezvoltarea serviciilor asigura sustenabilitate zonelor rurale si sustinerea celorlate tipuri de activitati **3.4. Turism** - dezvoltarea in ultimii 5 ani a structurilor de cazare si alimentatie publica in special prin accesarea fondurilor europene alocate acestoe activitati;	**3.1. Sector primar** -productia majoritara agricola a fermierilor este greu vandabila/ preturi foarte mici, nu detin resurse financiare pentru dezvoltare, -risc crescut de pierdere a produselor locale specifice din activitatea agricola prin lipsa asocierii in structuri productive/ neimplicarea tinerilor in preluarea/infiintarea de exploatatii agricole, -risc de exploatare excesiva a resurselor forestiere ;-fragmentarea proprietatilor-retincenta proprietarilor de teren agricol la ideea de transfer al proprietatii inspre tineri, atitudinetraditional-conservatoare ;-resurse financiare pentru asigurarea cofinantarii reduse **3.2. Industrie** -majoritatea activitatilor industriale se bazeaza pe exploatarea lemnului ; -resursa epuizabila si greu regenerabila -posibilitatea de disparitie a mestesugurilor si a activitatilor artizanale, pe termen mediu si lung -agenti economici din industria lemnului de mici dimensiuni -incoerenta legislativa economica si fiscala -facilitati reduse de creditare avantajoasa **3.3. Sector tertiar**

autorizarea acestor structuri; -dezvoltarea activitatilor sportive si de recreere (baza nautica Colibita si raurile din teritoriu pentru rafting, Centre SPA, turism ecvestru, competitii sportive etc) - existenta serviciilor active Salvamont- Poziţia geografică a zonei Colibiţa, Piatra Fantanele, Dealu Negru- apartenenţa la o regiune cu potenţial turistic ridicat de interes naţional şi internaţional;-Existenţa in teritoriu GAL si in apropierea acestuia(Vatra Dornei, Valea Mare etc)a unor localităţi cu potenţial balneo-climateric, rezervaţii naturale, zone de vânătoare: Colibita, Cuşma, Piatra Fântânele, Dealu Negru,- valorificarea rezervaţiilor existente în teritoriu: Munţii Bîrgăului, Călimani, existenţa resurselor de apă minerală având potenţial turistic şi curativ nevalorificat;	-putearea de cumparare pe pietele locale este scazuta, si deci trebuie gasite noi medote inovative de vanzare **3.4. Turism** -Risc pentru turistii cazati in unitatile neclasificate -pierderea din specificul zonelor naturale valoroase, prin exploatare turistica necontrolata -turism dezvoltat spontan, individual, ca o nevoie privata, decat o necesitate comuntara economica -pierderea autenticităţii patrimoniului local; -Alterarea raportului dintre teritoriul lacului de acumulare şi zonele perimetrale, diminuarea zonelor de agrement din jurul lacului; Inexistenţa unor manifestări culturale şi a unor măsuri care care să popularizeze şi să promoveze valorile turistice din zonă;
ORGANIZAREA SOCIALA SI INSTITUTIONALA	
Puncte tari	**Puncte slabe**
-existenta in teritoriul GAL a unor ONG-uri cu implicare activa;-functionarea unor asociatii in domenii diverse (forestier, agricol, social)-parteneriate incheiate intre institutii si ONG-uri;-numar semnificativ de proiecte cu finantare europeana in ultimii 3 ani, adresate populatiei din teritoriu, in cea mai mare parte formare profesionala si proiecte adresate comuniatii rrome.	-numarul foarte mic de ONG-uri active in domeniul social, mediu, educatie, voluntariat.Serviciile oferite de organizatiile active raspund unui numar mic de beneficiari si nu pot acoperi diversitatea problemelor existente la nivelul comunitatilor.-Inexistenta unor programe sociale, educationale, medicale integrate care sa promoveze un sistem de servicii integrate, coerente si viabile. Lipsa proiectelor care vizeza dezvoltarea economiei sociale.
Oportunităţi	**Ameninţări**
-promovarea voluntariatului si a responsabilitatii sociale comunitare;-Constituirea Grupului de Actiune Locala “Federatia pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bargau-Calimani”	-incetarea activitatii unor ONG-uri; -cresterea problematicii sociale; -schimbari legislative dese;

Capitolul IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție – max. 3 pag.

In urma procesului de animare a teritoriului si consultarea cu stakeholderii locali si tinand cont de datele furnizate de analiza diagnostic și analiza SWOT au fost determinat obiectivele de dezvoltare a teritoriului, prioritățile de dezvoltare si obiectivele operaționale care urmeaza a fi realizate prin implementarea unor măsuri care sa duca la realizarea indicatorilor stabiliti in SDL.

În planificarea dezvoltării locale a teritoriului Birgau-Calimani s-a ținut cont de toate aspectele teritoriului, analizând resursele locale, obstacolele și oportunitățile, strategii complemenatre, politici publice și sinergii care să sprijine realizarea unei dezvoltări integrate si durabile a zonei, bazata pe consultarea si implicarea comunitatilor locale. Toți actorii locali relevanți au fost implicați în proces, pe cele două dimensiuni principale: orizontală - actorii locali aparținând sectoarelor public, privat sau societate civilă si pe verticală - actorii aparținând unor nivele diferite de decizie.

Obiectivul 3: Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă - Prioritatea 6, Domeniul de intervenție *6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă* cu Masurile, M 1- Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole si Domeniul de intervenție *6B* - M 2 – Investitii in prelucrarea/ procesarea produselor, M 3- Servicii de baza si reinoirea satelor, M 4 – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale .

Acesta este cel mai important obiectiv pentru dezvoltarea teritoriului, pentru ca genereaza realizarea mai multor indicatori importanti pentru dezvoltarea teritoriului:

-generaza activitatii economice noi(care aduc venituri, creaza locuri de munca, contribuie la realizarea infrastructurii economice si turistice, promovarea turismului, patrimoniului local etc), faciliteaza inovarea si diversificarea activitatilor economice, crearea de lanturi valorice prin stimularea procesarii produselor agricole si dezvoltarea marketingului si strategiilor de vanzare, stimularea asociativitatii, care avand alocate ,

-dezvoltarea infrastructurii sociale, extrem de deficitară în teritoriu, care generaza servicii extrem de importante pentru populatia cea mai afectata din comunitate: categoriile sociale vulnerabile, marginalizate, dependente social de institutiile publice, in special minoritatea roma care in anumite zone se afla în risc de excluziune sociala. Astfel, dezvoltarea unor proiecte care să faciliteze incluziunea lor socială este relevantă pentru terit. Realizarea acestor investitii/servicii diminueaza sau rezolva o parte din problemele, nevoile cu care se confrunta aceste categorii sociale, generand o crestere a nivelului de trai a beneficiarilor, influentand pozitiv viata si dezvoltarea comunitatilor din teritoriu.

Obiectivul 1 : Favorizarea competitivității agricultu*rii* - Prioritatea 2, Domeniul de intervenție 2A, Măsura 5 - **Investiții în active fizice pentru exploatatii agricole,** Măsura 6 - **Investiții în active fizice pentru exploatatii pomicole** este relevant pentru că urmărește dezvoltarea activitatilor agricole, principalul domeniu de activitate a teritoriului, prin dezvoltarea si diversificarea activivitatilor, prin crearea lanturilor valorice, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, contribuind la cresterea economiei locale. Masurile propuse favorizeaza promovarea formelor asociative, necesare pentru derularea unei agriculturi eficiente, moderne și sustenabile.

LOGICA INTERVENȚIEI ÎN PROGRAMARE

Obiectivul de dezvoltare 1	**Priorități de dezvoltare rurală** →	**Domenii de intervenție** →	**Măsuri** →	**Indicatori de rezultat** →
FAVORIZAREA COMPETITIVITĂȚII AGRICULTURII **Obiective transversale:** • **Inovare** • **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice**	**P2 Creșterea viabilității exploatațiilor si a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor**	**2A** Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	**Măsura 5 / 2A Investiții în active fizice pentru exploatatii agricole** Mediu soiuri de plante mai bine adaptate la clima, tehnologii eficiente, care protejeaza mediu	Număr de exploatații / beneficiari sprijiniți - 2 Cheltuielile publice totale – 200.000 Locuri de muncă create- 1
			Măsura 6/ 2A Investiții în active fizice pentru exploatatii pomicole soiuri de plante mai bine adaptate la clima, tehnologii eficiente, care protejeaza mediu	Număr de exploatații / beneficiari sprijiniți - 1 Locuri de muncă create- 1 Cheltuielile publice totale – 200.000
Obiectivul de dezvoltare 3	**Priorități de dezvoltare rurală** →	**Domenii de intervenție** →	**Măsuri** →	**Indicatori de rezultat** →
OBȚINEREA UNEI DEZVOLTĂRI TERITORIALE ECHILIBRATE A ECONOMIILOR ȘI COMUNITĂȚILOR	**P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării**	**6A** Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi	**Măsura 1 / 6A** Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole	Locuri de muncă create - 8 Cheltuielile publice totale – 500.000

RURALE , INCLUSIV CREAREA ȘI MENȚINEREA DE LOCURI DE MUNCĂ **Obiective transversale:** • **Inovare** • **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice**	**economice în zonele rurale**	mici, precum și crearea de locuri de muncă	**Mediu și climă** – criterii de eligibilitate și selecție care să asigure contribuția la obiectiv **Inovare** – sustinere initiativelor care aduc elemente de noutate si valorifica,promoveaza specificul local	Benefciari sprijiniti -4
		6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	**Măsura 2 / 6A** **Investitii in prelucrarea/procesarea produselor**	Cheltuielile publice totale - 360.000 euro Locuri de muncă create - 5
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	**Măsura 3 / 6B** Servicii de baza si reinoirea satelor **Mediu și climă** –impact redus asupra mediului, folosire materiale de construcție cu impact redus asupra mediului. **Inovare** - punere în valoare a elementelor de patrimoniu local(mediu, turism, cultura etc)	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite – 5.000 Cheltuielile publice totale – 100.000 euro
			Măsura 4 / 6B M 4 – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale Inovare si mediu- centre multifunctionale comunitare, investitie care foloseste materiale prietenoase cu mediu	Populația netă care beneficiază de servicii / infrastructuri îmbunătățite - 3.000 Cheltuielile publice totale - 160.000 euro Locuri de muncă create*:* 1

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor Max. 5 pag./ măsură

A.Denumirea măsurii –Investitii in crearea si dezvoltarea de activitati neagricole

CODUL Măsurii - M1 / 6A

Tipul măsurii:

☒ INVESTIȚII

☐ SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Masura are drept scop creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în teritoriu GAL Bargau-Calimani si dezvoltarea activităților neagricole existente, diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale, creșterea interesului tinerilor din mediul rural de a se dezvolta din punct de vedere profesional în zonele din care provin, pentru a limita/diminua migrarea tinerilor catre alte tari mai ofertante . Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER, GAL Bargau-Calimani, prin susţinerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activităţi, în baza unui plan de afaceri. Măsura contribuie la: ocuparea populatiei din teritoriu aflata in cautarea unui loc de munca, la diversificarea economiei din teritoriul GAL Bargau-Calimani, la creşterea veniturilor populaţiei şi a nivelului de trai, la scăderea sărăciei şi la combaterea excluziunii sociale.

Se urmăreste promovarea antreprenorialului și a ocupării forței de muncă in teritoriu, reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă. Prin diversificarea economică vor crește veniturile familiilor, contribuind astfel la echilibrarea socio-economica și la dezvoltare durabilă în zonele rurale, la diminuarea tendințelor de declin social și economic și creșterea atractivității teritoriului GAL,

Din analiza diagnostic a teritoriului GAL Birgau-Calimani reiese ca activitatea economica din zona este una diversificata, cu o reprezentare majora a sectorului agricol, avand in vedere accesarea intr-un numar ridicat de catre populatia din teritoriu, a masurilor 141(peste 1400 de contracte) si 112 din PNDR 2007-2013, dar sunt prezente intr-un numar important si alte ramuri economice: industria prelucratoare - industria alimentara(exista agenti importanti cu activitate de prelucrare lapte, carne, produse de morarit si paine, prelucrare fructe si legume etc), prelucrarea lemnului si exploatare forestiera, mestesuguri si artizanat, fabricarea produselor din plastic si a structurilor metalice etc. De asemenea, exista activitati economice importante in domeniul transportului de marfa si calatori, al comertului cu amanuntul si al serviciilor de alimentatie publica. In domeniul serviciilor turistice, in special agro-turistice, in perioada 2011-2015 s-a constat o crestere a numarului de locatii de cazare autorizate, datorata in primul rand contractarilor de fonduri prin Masura 313 PNDR. Din datele furnizate de primariile din teritoriu, in prezent la nivelul intregului teritoriu exista 30 de pensiuni/agropensiuni autorizate(in curs de autorizare) si un hotel la Piatra Fantanele. Activitatile recreationale in zona sunt in numar foarte redus. Exista trei locatii care ofera servicii SPA, wellness, un ponton

cu barci si hidrobiciclete, amenajat la Colibita si un furnizor de servicii de instruire/ practicare rafting si caiac in Colibita si pe raul Bistrita Ardeleana. De asemenea, exista un sigur camping, amenajat la Colibita. Desi s-au realizat puncte de informare turistica in 8 comune, majoritatea sunt nefunctionale, activitatea de informare turistica in teritoriu nefiind una coordonata, in prezent neexistand un program coerent, viabil de promovare si dezvoltare a turismului in teritoriu, zona fiind una cu un potential turistic major: Piatra Fantanele, Cusma, Colibita, Dealu Negru reprezentand [iloni importanti pentru dezvoltarea turistica a judetului. Teritoriul GAL dispune de un patrimoniu natural si cultural deosebit de valoros. Patrimoniul cultural material si imaterial include atat obiective nationale de clasa A, cu valoare națională si internationala, cat si obiective de patrimoniu local, zonal dar care reflecata identitatea si istoria locala.Patrimoniul natural include numeroase arii protejate si Situl ecologic național de importanta comunitara Natura 2000 Cusma.

Astfel, pentru a raspunde nevoilor identificate vor fi prioritizate prin aceasta masura atat investitiile in agroturismul tematic, care promoveaza atat produsele specifice locale: alimentare, mestesugaresti, artizanale si specificul zonei corelat cu potentialul sau de mediu, cultural, traditional, precum si investitiile in activitati recreationale relationate cu structurile de cazare agroturistice si activitatile de productie non-agricola in teritoriu, care creaza un numar mai mare de locuri de munca pentru populatia din teritoriu GAL si nu au impact negativ asupra mediului. Sprijinirea conservării si promovarii patrimoniului natural, cultural și a tradițiilor prin stimularea activităților de turism rural/ agro-turism/eco-turism, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea zonelor rurale, prin promovarea acestora de ex: in cadrul unui traseu tematic si in cadrul unor evenimente culturale.

Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: **Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.**

Obiectiv specific al măsurii: Diversificarea economiei teritoriului GAL, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei prin dezvoltarea productiei si a serviciilor pentru populație și a altor activități economice, dezvoltarea turismului și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală conform art. 4, Reg. (UE) nr. 1305/2013: **obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale,inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă**

Măsura contribuie la prioritatea principală (6) Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale și prioritatea secundară:

P1: Incurajarea transferului de cunostiinte si a inovarii in agricultura, silvicultura si in zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor **alineatul 1b investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole** din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării şi a dezvoltării de întreprinderi mici, precum şi crearea de locuri de muncă**.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:

Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Toate investiţiile realizate în cadrul acestei măsuri vor trebui sa includa tehnologii/ masuri/activitati de protectie a mediului/ fiind punctate cu prioritate proiectele care includ aceste masuri/ adoptă soluţii de obţinere a energiei din surse regenerabile.

Inovare:

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activităţile economice nou înfiinţate, corelate cu nevoile de dezvoltare a zonei in turism si sectorul economic non-agricol, asigurand valorificarea dirabila a resurselor teritoriului si prin contribuţia adusă la dezvoltarea resurselor umane din zona.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M1/6A este complementară cu măsurile, M6-Investiții in active fizice pentru exploatatii pomicole, M5-Investiții in active fizice pentru exploatatii agricole deoarece beneficiarii direcți ai măsurii M1/6A pot fi beneficiari direcți ai măsurilor M5, M6. De asemenea, beneficiarii direcți ai M1/6A sunt beneficiari indirecți ai măsuri M3/6B.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura M1/6A este sinergică cu măsurile M2, M 3, M 4 deoarece contribuie la aceeași prioritate principală (Prioritatea 6).

2. Valoarea adăugată a măsurii

Se acordă sprijin pentru facilitarea diversificării producției nonagricole și a serviciilor oferite populației din teritoriul LEADER Bargau-Calimani prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici.

Scopul final al măsurii este dezvoltarea durabilă a teritoriului, crearea de noi locuri de muncă și reducerea gradului de sărăcie în teritoriu. Sprijinul acordat prin această măsură va viza sprijinirea inițiativelor de investiții în domenii non-agricole pentru diversificarea activităților exploatațiilor agricole deținute de fermierii de mici dimensiuni, cu prioritate pentru sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare din teritoriu identificate în analiza diagnostic.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European şi al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabileşte principiile generale şi cerinţele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranţa Alimentelor şi procedurile privind siguranţa alimentelor
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European şi al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare
Legislația națională
Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările şi completările ulterioare;
Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
Legea 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare.

4.<u>Beneficiari direcți / indirecți (grup țintă)</u>

Beneficiarii direcți:

Micro-întreprinderi şi întreprinderi neagricole mici existente şi nou-înfiinţate (start-ups) din spaţiul rural

Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizaţi cu statut minim pe PFA) care îşi diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activităţi neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi şi întreprinderi mici, cu excepţia persoanelor fizice neautorizate

Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizaţi cu statut minim pe PFA) care îşi diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activităţi neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi şi întreprinderi mici, cu excepţia persoanelor fizice neautorizate

Sunt eligibile:

Persoana fizică autorizată

Intreprinderi individuale

- ✓ **Intreprinderi familiale**
- ✓ **Societate în nume colectiv**
- ✓ **Societate în comandită simplă**
- ✓ **Societate pe acţiuni**
- ✓ **Societate în comandită pe acţiuni**
- ✓ **Societate cu răspundere limitată2**
- ✓ **Societate comercială cu capital privat**
- ✓ **Societate agricolă**
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 si societati cooperative meşteşugăreşti şi de consum** de gradul 1 (*înfiinţate în baza Legii nr.* 1/ 2005);

- **Cooperativă agricolă** de grad 1 (*înfiinţată în baza Legii nr. 566/ 2004)*.

Beneficiarii indirecți:

Populația locală

Persoanele din categoria populaţiei active aflate în căutarea unui loc de muncă

Alți agenți economici din teritoriu
Autorități publice locale

5. Tip sprijin în conformitate cu art. 67 al Reg. (UE) nr.1303 / 2013

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:
Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.

Acțiuni neeligibile :
Investiții în activități agricole.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Si Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevazute prin măsură
- Solicitantul trebuie să prezinte un Studiu de fezabilitate conform cu legislatia in vigoare la data depunerii acestuia la GAL ÷
- Sediul social și punctul de lucru-pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în spațiul rural pe teritoriul GAL
- Investiția și activitatea prevazuta prin proiect trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției / serviciilor poate fi realizată și în afara teritoriului GAL

- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de asigurare a co-finanțării
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea şi restructurarea întreprinderilor în dificultate;
  Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare, menţionată în capitolul 8.1 PNDR . Evaluarea proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării documentului care atestă evaluarea impactului preconizat asupra mediului şi/sau de evaluare adecvată, respectiv a acordului de mediu/avizului Natura 2000. Aceste documente se vor prezenta cu respectarea prevederilor HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, in etapa de contractare.

8. Criterii de selecție

- Prioritare sunt investitiile in activitati de productie, care creaza mai mult de 2 locuri de munca, sunt punctate special activitatile de prelucrare a lemnului si activitati

mestesugaresti, de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole;

- vor avea prioritate investitiile in agroturismul si activitatile recreationale care promoveaza teme specifice zonei, corelate cu potentialul turistic al microregiunii si care creaza minim 3 locuri de munca ;
- Prioaritare sunt alte tipuri de investitii in activitati de productie dezvoltate in zona (structuri metalice, mase plastice s.a.)care crează minim trei locuri de munca
- Investitii care folosesc tehnologii care nu au impact negative asupra mediului
- Proiecte care utilizează energie produsă din surse regenerabile
- Solicitanții care nu au mai beneficiat de sprijin pentru investiții similare

Criteriile de selecție si eligibilitate precum si alte informatii vor fi detaliate suplimentar in ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu preveserile SDL si prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului pentru cheltuielile eligibile din proiect este de 90% din valoarea eligibilă a investiției și plafonul maxim al sprijinului nerambursabil la GAL nu poate depasi suma de 200.000 de euro/beneficiar, respectiv 100.000 de euro/beneficiar in cazul investitiilor in transport, cu respectarea regulilor ajutoarelor de minimis.

10. Indicatori de monitorizare

- locuri de munca create – 13 - beneficiari sprijiniti – 5
- Cheltuieli publice totale 1.027.720 euro

C) Denumirea măsurii - Servicii de bază și reînnoirea satelor

Codul măsurii: **M3 / Domeniu de intervenție 6B**

Tipul măsurii: ☑ Investiții
☐ Servicii
☐ Sprijin forfetar

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în îmbunătăţirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale și a infrastructurii aferente, îmbunătățirea infrastructurii la scară mică (inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei), investiții de agrement de uz public. Măsura vizează satisfacerea unor nevoi ale comunității locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului, precum și crearea unor noi locuri de muncă. Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv a celor de agrement, social, socio-medical și cultural. Îmbunătăţirea şi dezvoltarea infrastructurii de agrement, social, socio-medical și cultural reprezintă o cerinţă esenţială pentru creşterea calităţii vieţii și care pot conduce la o incluziune socială, precum și la reducerea tendințelor de depopulare a zonelor rurale. Teritoriul GAL Birgau-Calimani dispune de un patrimoniu natural si cultural deosebit de valoros. Patrimoniul cultural material si imaterial include atat obiective nationale de clasa A, cu valoare naţională si internationala, cat si obiective de patrimoniu local, zonal care reflecata identitatea si istoria, specificul local,cu atat mai mult cu cat este un teritoriu multicultural in care mai sunt inca prezente urmele convietuirii mai multor etnii : sasi, maghiari, romani, romi etc, astfel ca in afara de arhitectura specifica(comunele Livezile –situl UNESCO de la Dorolea, Dumitrita, Budacu de Jos s.a.), au ramas vii si alte elemente culturale, traditionale(suri, case taranesti, mori de apa, instrumente ale industriei taranesti etc.) care trebuie conservate si promovate, ele constituind o resursa majora pentru dezvoltarea turismului din zona. O alta resursa insuficient conservata, valorificata si promovata o constiuie patrimoniul natural si de mediu al teritoriului, care include numeroase arii protejate si Situl de importanta comunitara Natura 2000 Cusma, obiective, peisaje, vegetatie, fauna, izvoare minerale, trasee turistice minunate etc. Astfel, pentru a raspunde nevoilor identificate vor fi prioritizate prin aceasta masura atat investitiile in turismul tematic, care promoveaza atat produsele specifice locale: mestesugaresti, artizanale si specificul zonei corelat cu potentialul sau de mediu, cultural, traditional, precum si investitiile in activitati recreationale relationate cu acestea care favorizeaza crearea de locuri de munca pentru populatia din teritoriu GAL. Sprijinirea conservării si promovarii patrimoniului natural, cultural şi a tradiţiilor prin activităţile de turism rural, eco-turism, turism cultural si a altor forme de turism , precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuie la atractivitatea zonelor rurale, cresterea economica a zonei si dezvoltarea durabila a teritoriului.

Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra condițiilor de trai pentru populația rurală, vor stimula activitățile de turism rural și vor contribui la stoparea fenomenului de depopulare din mediul rural prin reducerea decalajelor rural-urban.
Dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale de calitate și de accesibilitatea populației rurale la serviciile de bază.Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalele elemente care mențin decalajul între zonele urbane și cele rurale.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: **Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.**

Obiectiv specific al măsurii: îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică, crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și realizarea investițiilor de uz public în infrastructura de agrement.
Măsura contribuie la prioritatea (6) promovarea incluziunii sociale,a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale (b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei, **(d)** investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor recreative și culturale, și a infrastructurii aferente, (e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică și g)investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale,în scopul imbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective, (f) din regulament : studii si Investitii asociate cu intretinerea, refacerea si modernizarea patrimoniului cultural si natural al satelor, al peisajelor rurale si al siturilor de inalta valoare naturala, inclusiv cu aspectele socio-economice conexe precum si actiuni de sensibilizare ecologica. din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Contribuția la domeniile de intervenție , conform art. 5 , reg. (UE) nr. 1305/2013:

- 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:

- Inovare:

Măsura aduce inovare la nivel de teritoriu prin îmbunătățirea serviciilor locale de baza oferite populației, inclusiv a celor recreative și culturale, și a infrastructurii aferente, precum și prin crearea unor facilități noi pentru populația rurală. Activitățile de turism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural. Restaurarea patrimoniului valoros local, inclusiv clădiri (fațade, acoperișuri, șuri, cântare, etc.) care nu sunt incluse in LMI clasa A si B prin

asigurarea unui comportament care să se armonizeze cu mediul prin folosirea" materialelor prietenoase" cu mediul.
Sunt încurajate investițiile ce vizează eficientizarea energiei și a consumului de apă, identificarea și utilizarea energiilor din surse regenerabile,.

- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă este un criteriu de selecție pentru proiectele finantate. Astfel proiectele realizate vor contribui la creșterea consumului de energie provenite din surse regenerabile și la îmbunătățirea eficienței energetice. Reducerea consumului de energie în clădiri prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare se va planifica cu precădere utilizarea de materiale cu impact minim asupra mediului.

Complementaritarea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M3/6B este complementară cu măsura M4/6B deoarece beneficiarii direcți ai măsurii M3/6B sunt beneficiari direcți si ai măsurii M4/6B. Beneficiarii direcți ai măsurii M3/6B sunt beneficiari indirecți ai măsurilor M2/2A, M3/3A și M1/6A.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura M3/6B este sinergică cu măsurile M4/6A și M1/6B deoarece contribuie la aceeași prioritate principală (Prioritatea 6).

Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri: măsura M4 este complementară cu măsurile *M2 – Investiții în active fizice* și *M3 - Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor* deoarece beneficiarii direcți ai măsurilor M2 și M3 (micro-întreprinderi și întreprinderi mici din domeniul agricol și non-agricol) sunt beneficiarii indirecți ai măsurii M4.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura acționează în sinergie cu măsura M5 și M7 din SDL și conduc la realizarea priorității P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Dezvoltarea integarta durabilă a zonei rurale este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale și a serviciilor de bază inclusiv a celor sociale, medicale, culturale si de agrement care reprezinta o cerință esențială pentru creșterea calității vieții și care pot conduce la incluziune socială și la inversarea tendinței de declin economic și social. Măsura vine în sprijinul unităților administrativ teritoriale de pe teritoriul GAL Bargau-Calimani prin facilitarea investiții publice care să deservească o parte cât mai mare a populației. Impactul așteptat în urma implementării măsurii este legat de îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor teritoriului precum și diminuarea discrepanțelor dintre mediul rural și cel urban generat de inechitatea privind oportunitățile de dezvoltare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Temei juridic: Art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Regulamentul (UE) 1407/2013;
Regulamentul (UE) 1303/2013;
Regulamentul (UE) 480/2014 de completare a R (UE) 1303/2013;
Regulamentul (UE) 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R(UE) nr, 1305/2013;
Legislație Națională
Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor;
Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale-republicată;
Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor;
Legea nr. 489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor – republicată;
Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanța Guvernului 43/1997 privind regimul drumurilor cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Comunele, conform legislației naționale în vigoare si asociatiile acestora;
- ONG-uri, conform legislației naționale în vigoare;
- Unități de cult, conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane fizice autorizate/societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică.
- Parteneriate publice-private

Sediul social și punctul/punctele de lucru, după caz, ale solicitantului trebuie să fie situate în spațiul rural, pe teritoriul GAL, activitatea desfășurând-se în spațiul rural.

Beneficiari indirecți

- Populația locală si turistii din zona;
- Agenți economici din teritoriu (inclusiv fermieri din categoria PFA; II; IF; SRL; SRL-D);
- ONG-uri din teritoriu ;
- Parteneriate constituite pentru implementarea constituirea formelor asociative si/sau realizarea de proiecte pe teritoriu GAL;

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6.Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.A - Tipuri de acțiuni eligibile

- investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;
- investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente **cu prioritate a celor care favorizeaza dezvoltarea turistica a zonei, a facilitatilor de campare, locuri de popas turistic, poteci, trase turistice, podete, cismele etc.**;
- investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul sau în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.
- Înființarea și/sau extinderea rețelei de iluminat public prin utilizarea eficientă a energiei;
- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;
- Înființarea/extinderea/modernizarea infrastructurii de valorificare a produselor locale;
- întreținere, refacere si modernizarea peisajului rural si al siturilor de înaltă valoare
- sensibilizare ecologică și/sau arhitecturală (peisagistică)
- Studii etno - antropologice – arhitecturale
- restaurarea valorilor patrimoniale identificate
- Conservarea patrimoniului nematerial cum ar fi muzica, folclorul, etnologia;
- Proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale; beneficiarii măsurilor de finanțare a infrastructurii sociale trebuie să asigure sustenabilitatea proiectelor din surse proprii sau prin obținerea finanțării în cadrul Axei 5 POCU, prin depunerea unui proiect distinct cu respectarea condițiilor specifice POCU; Prin aceste proiecte nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial;
- Investițiile sunt eligibile dacă operațiunile relevante sunt implementate în conformitate cu planurile de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, acolo unde există asemenea planuri, și sunt coerente cu orice strategie de dezvoltare locală relevantă;
- În cazul în care se sprijină restaurarea monumentelor clasate în grupa valorică A (monumente istorice de valoare națională și universală) sau obiectivelor culturale de interes local, trebuie prezentat un aviz din partea Direcțiilor Județene de Cultură care să ateste încadrarea acestora în aceste categorii;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții; din strategie trebuie să reiasă faptul că obiectivul de investiție face parte din patrimoniul cultural de interes local sau este considerat un obiectiv cultural de interes local;

6.B - Tipuri de acțiuni neeligibile

- Investiția în infrastructura de apă/apă uzată;

- Investiții în infrastructura de broadband,

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată.
- Investiția să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltară locală și/sau județeană aprobată si să demonstreze necesitatea, oportunitatea acesteia;

8. Criterii de selecție

Sunt prioritizate:

- Proiectele care deservesc un număr mare de beneficiari direcți;
- Proiectele care presupun investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de agrement și culturale și a infrastructurii aferente acetora precum si a altor servicii de bază destinate populației rurale, cu prioritate cele care **care favorizeaza dezvoltarea turistica a zonei, a facilitatilor de campare, locuri de popas turistic, poteci, trase turistice, podete, cismele etc.**
- Proiectul presupune investiții în producerea și utilizarea energiei din resurse regenerabile
- Solicitantul nu a mai primit anterior sprijin comunitar pentru același tip de investiție

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului: nu va depăși 200.000 euro, indiferent de tipul investiției

Pentru beneficiarii publici ponderea sprijinului nerambursabil este de 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri și de 90 % dacă se generează venituri.

În cazul investițiilor beneficiarilor privați, ponderea sprijinului este maxim 90 % dacă acestea sunt generatoare de venituri și de 100 % dacă nu sunt generatoare de venituri.

10. Indicatori de monitorizare

Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățită: 5.000 benefiari directi si indirecti

Cheltuieli publice totale; 580.200 euro

D) Denumirea măsurii - Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor

Codul măsurii: **M 4 / 6B**

Tipul măsurii: ☑ Investiții
☐ Servicii
☐ Sprijin forfetar

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Conform datelor din analiza teritoriului şi a concluziilor rezultate ca urmare a acţiunilor de animare şi consultare a populaţiei teritoriului s-a fundamentat necesitatea sustinerii şi dezvoltarii infrastructurii si serviciilor sociale in teritoriul GAL, a programelor si activităţilor care adreseaza nevoile, problemele sociale ale comunitatilor din teritoriu, derulate atat de catre institutiile publice, ONG-uri sau furnizori privati. In prezent numarul de ONG-uri care deruleaza activitati sociale in teritoriu este extrem de scazut (4 ONG-uri active, care presteaza activitati sociale), lipsesc unitatile de infrastructura sociala multifunctionale nerezidentiale si parteneriatele viabile, public-private in domeniul social. Serviciile sociale identificate ca necesare acopera o paleta larga de la serviciile de informare si consiliere sociala, psihologica, servicii de asistenta si ingrijiri la domiciliu, centre de zi multifunctionale pentru elevi si prescolari care sa includa si serviciile de afterschool, cantina sociala, centre de zi pentru adulti care sa ofere servicii integrate complexe servicii medico-sociale, psihologice, de sustinere materiala si suport, consiliere si suport in (re)calificare profesionala, mediere in gasirea unui loc de munca, recuperare si integrare a persoanelor cu dizabilitati, a familiilor monoparentale, a persoanelor varstnice a persoanelor aflate in situatii de risc, vulnerabile, a minoritatilor, in special populatia rroma care are o pondere semnificativa pe teritoriu GAL, fiind prezenta in 11 dintre cele cele 12 comune, in 3 dintre ele depasind procentul de 17% din populatie, iar doua dintre comune (Dumitrita si Budacul de Jos) fiind identificate in Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate şi al Dezvoltării Umane Locale din România, ca si comune cu populatie marginalizata.

Astfel, prin această măsură, GAL-ul va sprijini financiar construirea, extinderea, modernizarea, dotarea de centre comunitare multifuncționale sociale, educationale și de sănătate, în scopul deservirii grupurilor sociale vulnerabile din comunitatile locale, inclusiv a minorităților locale, în special minoritatea rromă. Se vizează furnizarea de servicii medicosociale, educationale, de recuperare/abilitare si incluziune sociala care sa raspunda unor nevoi reale ale grupurilor sociale vulnerabile, aflate in dificultate, marginalizate, cu risc de sărăcie și excluziune socială, identificate ca atare în analiza teritoriului. Pentru asigurarea functionalitatii si dezvoltarii acestor investitii, beneficiarul de proiect impreuna cu partenerii pot accesa complementar liniile de finantare din POCU, Axa Prioritară 5, Obiectiv Specific 5.2. Este necesara stimularea realizarii unor parteneriate functionale, viabile, care sa asigure continuitate si durabilitate serviciilor infiintate sau care vor fi dezvoltate ulterior, de tipul: autoritati publice locale, ONG-uri, persoane juridice private acreditate, intreprinderi sociale, unitati de cult.

Fără a fi exhaustive, tipurile de investitii, servicii care vor fi avute în vedere pentru finanțare prin aceasta masura sunt de tipul: investițiilor în infrastructura de servicii sociale, medicale, de ingrijire si recuperare, recuperare/reabilitare, punere in forma, educationale, asistenta si ingrijiri la domiciliu, cantina sociala, suport si asitenta in situatii de criza, incluziune sociala

etc, furnizate in centre de zi, centre multifunctionale, centre de tip after-school, cantine sociale etc. Serviciile furnizate prin tipul de investitii facilitate de acesta masura au ca scop incluziunea sociala si elminarea segregarii, discriminarii de orice tip din comunitatile teritoriului GAL, furnizandu-se servicii complexe, profesioniste de catre echipe multifunctionale formate din specialisti(psiholog, logoped, (fizio)kinetoterapeut, asistent medical, medici specialisti, profesori de diferite specialitati etc) care acopera o arie larga de servicii la care beneficiarii/grupul tinta vizat de aceasta masura nu are acces gratuit, iar serviciile contr-cost nu le sunt accesibile.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: **Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.**

Obiectivele specifice ale masurii vizeaza investitiile in crearea, imbunatatirea sau extinderea serviciilor locale de baza destinate populatiei rurale si a infrastructurii aferente - Reg. (UE) 1305/2013, Art. 20. Servicii de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale

GAL-ul vizeaza - Crearea/dezvoltarea infrastructurii integrate si a serviciilor de sustinere a initiativelor si activitatilor socio-economice ale comunitatii de incluziune deplina a grupurilor sociale dezavantajate, cu precadere a populatiei minoritare, ameliorarea calității vieții prin dezvoltarea și accesibilizarea serviciilor medicale, educationale și de asistență socială pentru populație.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare.Data fiind interpretarea oferită termenului „inovare" in PNDR 2014-2020[3], adica ceva ce nu a mai fost făcut în teritoriul de intervenție , consideram ca realizarea infrastructurilor sociale nerezidentiale intr-un teritoriu in care ele nu exista, reprezinta actiuni inovative

Protecția mediului – se va realiza prin încurajarea investitiilor care să aibă un impact cât mai scăzut asupra mediului înconjurător, utilizarea de materiale priietenoase cu mediu, utilzarea surselor de energie regenerabila si anveloparea cladirilor, încurajarea utilizării de materiale reciclate .

Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri: măsura M4 este complementară cu măsura M3– *Servicii de bază și reînnoirea satelor* deoarece beneficiarii direcți (grupul țintă) ai măsurii M4 sunt și beneficiarii indirecți ai măsurii M 3.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura acționează în sinergie cu măsura M 3 din SDL și conduc impreuna cu Masurile M2 si M1 la realizarea prioritații P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. **<u>Valoarea adăugată a măsurii</u>**

În teritoriul GAL infrastructura socială este foarte slab dezvoltată.

[3] Conform PNDR 2014-2020, Cap. 8, Subcap. 8.2, Secțiunea 8.2.15.3.2.1, p. 572

Înființarea și/sau modernizarea (inclusiv dotarea) centrelor comunitare multifuncționale de asistență medicală comunitară și socială, de incluziune sociala si diminuare/eliminare a marginalizarii si excluziunii sociale, folosind metodologii care previn si elimina segregarea de orice fel, reprezintă o abordare complexă pentru soluționarea accesibilității la serviciile de bază pentru populația rurala apartinand categoriilor sociale vulnerabile.Aria de deservire a centrelor comunitare multifuncționale va fi reprezentată de cel putin 2 comune, fiind un criteriu de eligibilitate.Prin implementarea măsurii se va contribui la dezvoltarea teritoriului, a identității locale, facilitarea incluziunii sociale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Temei juridic : Art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
Regulamentul (UE) 1407/2013;
Regulamentul (UE) 1303/2013;
Regulamentul (UE) 480/2014 de completare a Reg. (UE) 1303/2013;
Regulamentul (UE) 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Reg. (UE) nr. 1305/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Comunele, conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri, conform legislației naționale în vigoare ;
- Unități de cult, conform legislației naționale în vigoare;
- Parteneriate publice-private.

Sediul social și punctul/punctele de lucru, după caz, ale solicitantului trebuie să fie situate în spațiul rural, pe teritoriul GAL, activitatea desfășurând-se în spațiul rural.
Beneficiari indirecți/grupuri țintă

- Persoane aparținând grupurilor vulnerabile;
- Persoane aparținând minorității rrome.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile si neeligibile

Actiuni eligibile

- Sunt eligibile proiecte de construcție/ reabilitare/modernizare/ dotare centre multifuncționale de incluziune socială.
- investiții în infrastructura de servicii sociale, medicale, de ingrijire si recuperare – reabilitarea/modernizarea centrelor comunitare multifunctionale ;
- investiții în infrastructura de asistenta sociala si educație – construire /reabilitare/modernizare de centre de zi care ofera activități sociale, comunitare, culturale, agrement și sport etc. ce au ca scop incluziunea sociala si eliminarea segregarii si discriminarii de orice tip, centre multifunctionale cu servicii complexe de asistenta, suport, recuperare/reabilitare/ punere in forma si integrare sociala, centre de tip after-school,

- investitii in activitatii de tip cantina sociala, asistenta sociala, recuperare si ingrijiri la domiciliu pentru persoanele dezavantajate, vulnerabile, aflate in situatii de risc/criza,
- asistență medicală primară comunitară, servicii medicale stomatologice;
- asistență socială integrata - servicii complexe de asistenta socio-medicala si recuperatorie in centre de zi pentru persoane abuzate, persoane cu dizabilitati, varstnici si alte categorii defavorizate, mame abuzate și copii etc;
- îngrijire medicală, asistența socială si recuperare la domiciliu;
- dezvoltare, recuperare, reabilitare, educație si incluziune sociala pentru copii si tineri;
- servicii auxiliare cu caracter administrativ (inclusiv sprijin pentru obținerea cărților de identitate pentru rromi).
- Servicii de consiliere si asistenta sociala complexa (sociala, psihologica, juridica etc) pentru comunitate.

Actiuni neeligibile

- Acțiuni care nu respectă principiile non-segregării și desegregării, conform „Ghidului adresat Statelor Membre pentru folosirea fondurilor structurale și de investiții în combaterea segregării teritoriale și școlare.”[4]
- Nu sunt eligibile proiecte care finanțează infrastructuri de tip rezidențial.

7. <u>Condiții de eligibilitate</u>

- Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL și să deservească cel puțin două UAT-uri;
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria de beneficiarilor eligibili;
  Solicitantul trebuie să demonstreze concret contribuția pe care proiectul său o va avea la atingerea obiectivelor și indicatorilor SDL.
  Serviciile oferite în urma implementării proiectelor vor fi focalizate pe combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială în comunitățile vulnerabile (îndeosebi cele de etnie romă) și vor fi gratuite.
  Respectă un management corespunzător al deșeurilor (colectare selectivă/ colectare specială a deșeurilor dăunătoare/ toxice – dacă este cazul).
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;

8. <u>Criterii de selecție</u>

Sunt prioritizate:

- vor fi sustinute proiectele derulate de catre ONG, sau parteneriatele ONG-urilor(care au sediu/sucursa/filiala pe teritoriu GAL) cu UAT-un in care se realizeaza investitia si alte institutii.
- Crearea de noi locuri de muncă;
- Solicitantul va justifica utilitatea proiectului cel puţin pentru populaţia din UAT-ul in care va dezvolta infrastructura sociala;
- Vor avea prioritate proiectele care se dezvolta intr-o comunitate in care cel putin 10% din populatie este de etnie rroma si/sau cele care deservesc mai multe comunitati(ex.beneficiarii serviciilor sunt din cel putin doua comune)

[4] http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/thematic_guidance_fiche_se-gregation_en.pdf

- Proiectul dezvolta un parteneriat care sa asigure functionalitatea si durabilitatea in timp (de ex. Parteneriate intre institutii publice si ONG-uri, ONG-uri si furnizori de servicii etc);
- Beneficiarul proiectului se obliga ca dupa realizarea proiectului sa se acrediteze ca furnizor de serviciile sociale
- Dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

- Proiectele care propun dotarea clădirilor cu sisteme care utilizează energie regenerabilă;
- Proiectele depuse de comunitățile cu indice de sărăcie mare;
- Proiectele depuse de comunitățile aflate la distanță mare față de orașe.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului: 160.000 EURO.

Pentru beneficiarii publici ponderea sprijinului nerambursabil este de 100 % din cheltuielile eligibile dacă investiția nu este generatoare de venituri și de 90 % dacă se generează venituri.

În cazul investițiilor beneficiarilor privați, ponderea sprijinului este maxim 90 % dacă acestea sunt generatoare de venituri și de 100 % dacă nu sunt generatoare de venituri.

10. Indicatori de monitorizare

Unitati de Infrastructura sociala creata/ modernizata – 1
Populația (beneficiari directi, beneficiari indirecti) care beneficiază de servicii/infrastructură imbunatatita – 3.000 persoane
Locuri de muncă nou create - 1
Cheltuieli publice totale – 159.800 euro

E)Denumirea măsurii - Investiții în active fizice pentru exploatatii agricole

Denumirea măsurii - **Investiții în active fizice pentru exploatatii agricole**

Codul măsurii: **– M5 / Domeniu de intervenție 2A**

Tipul măsurii: ☑ Investiții
☐ Servicii
☐ Sprijin forfetar

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în active fizice în agricultură și în sectorul de prelucrare a produselor alimentare, în scopul de a moderniza și îmbunătăți productivitatea și competitivitatea în sectorul agro-alimentar.

Sprijinirea are drept scop înzestrarea tehnică a fermelor, stimularea cultivării și depozitării fructelor și legumelor (soiuri autohtone adaptate condițiilor pedoclimatice), investiții necesare diversificării activităților agricole și adăugarea de plus valoare produselor agricole, promovarea utilizării eficiente a resurselor și calității aerului, dezvoltarea și adaptarea infrastructurii agricole și forestiere.

Implementarea acestei măsuri va contribui la creșterea veniturilor realizate de operatorii economici, prin tehnologizarea proceselor de producție din cadrul fermelor.

Din datele culese din teritoriu rezultă că cea mai parte a terenurilor sunt cultivate cu grâu si alte cereale, porumb, cartofi (mai ales în cazul fermierilor mai în vârstă), gradul de diversificare a producției este mic; dotarea cu utilaje agricole performate este redusă, mai ales în cazul fermelor de dimensiuni mici; în general produsele agricole se comercializează neprocesate, fără valoare adăugată.Acelasi lucru este valabil si in cazul productiei animale. Laptele este vandut neprocesat la preturi foarte mici, iar animale sunt vandute de regula–vii, in teritoriu neexistand decat un singur punct de sacrificare autorizat: SC Agroardeal/ comuna Cetate, care are ferme si unitati de procesare proprii; pentru ovine, exista o singura ferma mare, in comuna Livezile care achizitioneaza animalele vii, doar miei pentru export. Astfel, masura isi propune sa stimuleze realizarea de proiecte care sa creeze atat lanturi de valoare adaugata mai mare, cat si proiecte accesate de catre forme de asociere care sa acopere un teritoriu cat mai larg.

Măsura propusă va contribui la soluționare următoarelor nevoi ale teritoriului:

- Diversificarea producției agricole si crearea lanturilor valorice: productie, procesare comercializare/marketing;
- Înnoirea parcului de mașini, utilaje agricole si tehnologii;
- Realizarea procesării materiei prime de către fermierii locali;
- Realizarea de puncte de desfacere a produselor agricole în teritoriu.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: **Favorizarea competitivității agriculturii și obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.**

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:
Principal - Prioritatea 2 – Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;
Secundar - Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

- Investiții în active fizice.

Contribuția la domeniile de intervenție, conform art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:
Principal

- 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole;

Secundar

- 6 A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:
Măsura contribuie la inovare şi protecţia mediului

Sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la clima si mediul local, rase de animale mai productive, tehnologii eficiente şi moderne, instalaţii inovatoare. În sectorul de procesare al produselor agro-alimentare, vor fi încurajate acele tehnologii şi echipamente cu un caracter inovator si « prietenoase « cu mediul.
Investițiile în industria de procesare vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de păstrare a producției agroalimentare, creșterea siguranței alimentare, produse adaptate mai bine cerințelor pieței, metode de gestionare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului, anveloparea clădirilor.
Caracterul inovativ al măsurii:
Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:
Măsura vizează încurajarea şi susţinerea întreprinzătorilor din domeniul agricol pentru înfiinţarea şi/sau dezvoltarea activităţilor agricole în comunele din teritoriul GAL. Măsura se adresează acelor activităţi sau operaţiuni agricole deficitare conform nevoilor rezultate din analiza diagnostic şi a celei SWOT, in special acelor initiative care au si componentele de procesare, marketing, desfacere ; Măsura încurajează certificarea de produse tradiţionale care promovează identitatea teritoriului
Măsura încurajează dezvoltarea economică in forme asociative si/sau care au impact asupra mai mai multor unitati teritoriale din GAL, de exemplu o unitate de procesare care utilizeaza materia prima a fermierilor din 2 sau mai multe comune învecinate;

Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri:

Măsura M5 este complementară in secundar cu M3 – *Servicii de bază și reînnoirea satelor, beneficiarii directi si indirecti ai M 5 fiind beneficiari indirecti ai M3.*

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura acționează în sinergie cu măsura M7 si in secundar cu M2 – Investitii in procesarea si prelucrarea produselor, din SDL și conduc la realizarea priorității P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării zonei si constituie un avantaj pentru producători și contribuie în mod semnificativ la creșterea veniturilor realizate de fermieri prin stimularea lanțurilor valorice si a asocierii producatorilor locale. Astfel, valoarea adăugată este data si de rețelele care se formează pe verticală, se vor forma legături între activitățile succesive al acestuia. Această integrare pe verticală va duce la o mai bună coeziune teritorială și sectorială, ceea ce va fi benefic pentru mediul economic, care va fi mai susceptibil oportunităților și mai rezistent amenințărilor. În cazul dorinței de a institui o schemă de calitate pentru un produs, prezența unei astfel de rețele ar facilita procesul, prin cooperarea tuturor actorilor implicați, element care ar duce la creșterea valorii adăugate nu doar pentru unul sau doi actori, ci pentru întreg lanțul.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Reg. nr.1305/2013, Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 (art. 13)**R (UE) Nr. 1303/2013**
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii
Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
Regulamentul (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislaţie naţională
Legea cooperației agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole,
Legea nr. 1/2005 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole,
Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoaşterea şi funcţionarea grupurilor şi organizaţiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole şi silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători).

4. **Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)**

Beneficiari direcți

- Exploatații agricole cu activitate în teritoriul GAL, din categoria micro-întreprinderilor sau întreprinderilor mici, precum:
  Persoana fizică autorizată
  Întreprindere individuală;
  Întreprindere familială
  Societate în nume colectiv – SNC
  Societate în comandită simplă – SCS
  Societate pe acţiuni – SA
  Societate în comandită pe acţiuni – SCA (
  Societate cu răspundere limitată – SRL
  Societate comercială cu capital privat
  Societate agricolă
  Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menţionate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);
  Societate cooperativă agricolă (înfiinţată în baza Legii nr. 1/2005);
  Cooperativă agricolă (înfiinţată în baza Legii nr. 566/2004,.
  Grup de producători (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005.
- Asociații ale cultivatorilor de plante sau crescătorilor de animale din teritoriul GAL;
- Alte forme asociative din teritoriul GAL: Cooperative, grupuri de producători, etc.

Beneficiari indirecți

- Persoane fizice și juridice de pe raza pieței locale.

5. **Tip de sprijin**

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. **Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile**

Cheltuieli eligibile (pentru a fi eligibile, trebuie efectuate pe teritoriul GAL).

- Construirea, extinderea, modernizarea și dotarea spațiilor tehnologice sau de producție din cadrul exploatației, precum și spații de desfacere și comercializare;
- Achiziționarea de utilaje agricole și de procesare;
- Achiziția de mijloace de transport specializate (frigorifice sau de transport animale);

- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziția de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci, actiuni de marketing;

Actiuni neeligibile

- Actiuni finantate prin Programul National de Sprijin Vitivinicol 2014-2018 si prin Schemele de ajutor de Stat;
- Actiuni finantate prin alte Programe Operationale

7. <u>Condiții de eligibilitate</u>

- Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției și viabilitatea economică a investiției;
- Solicitantul trebuie să fie proprietar sau să dețină un drept de folosință asupra terenului pe care se vor realiza Investitiile propuse in proiect și să respecte legislația în vigoare în domeniul sănătății publice, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară;
- Investițiile vor fi precedate de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare, menţionată în capitolul 8.1 PNDR . Evaluarea proiectelor se efectuează fără obligativitatea prezentării documentului care atestă evaluarea impactului preconizat asupra mediului şi/sau de evaluare adecvată, respectiv a acordului de mediu/avizului Natura 2000. Aceste documente se vor prezenta cu respectarea prevederilor HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, in etapa de contractare.

8. <u>Criterii de selecție</u>

Sunt prioritizate:

- Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme situată pe teritoriul GAL, cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard) si maxim 250.000 SO.
- investitiile colective si realizarea de lanțuri alimentare integrate
- domeniile: legumicultură, creșterea animalelor;
- investitiile realizate de forme asociative.

Criteriile de selecție si eligibilitate precum si alte informatii vor fi detaliate suplimentar in ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu preveserile SDL si prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. <u>Sume (aplicabile) și rata sprijinului</u>

Rata sprijinului nerambursabil este de maximum 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși 200.000 euro, indiferent de tipul investiției; Intensitatea sprijinului nerambursabil

se va putea majora cu câte 20 puncte procentuale suplimentare dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);
- Investiţiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta de până la 40 de ani, la data depunerii Cererii de Finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Pentru investițiile neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agromediului și al climei, intensitatea sprijinului este de până la 100%, fără a depăși 200.000 euro/proiect.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de beneficiari sprijiniți - 5
Locuri de muncă nou create – 1
Cheltuieli publice totale – 103.740 euro

F)Denumirea măsurii - Investiții în active fizice pentru exploatatii pomicole
Denumirea măsurii - Investiții în active fizice pentru exploatatii pomicole
Codul măsurii: – M6 / Domeniu de intervenție 2A

Tipul măsurii: ☑ Investiții
☐ Servicii
☐ Sprijin forfetar

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Această măsură va oferi sprijin financiar pentru stimularea investițiilor în active fizice în pomicultura, inclusiv în prelucrarea produselor pomicole, în scopul de a moderniza și îmbunătăți productivitatea și competitivitatea în sectorul pomicol.
Sprijinul acordat prin această submăsură, va contribui la: creşterea competitivităţii, diversificarea producţiei, creşterea calităţii produselor obţinute şi îmbunătăţirea performanţei generale a exploataţiilor pomicole, creşterea valorii adăugate a produselor prin sprijinirea procesării fructelor la nivelul fermei şi a comercializării directe a produselor obţinute, dezvoltarea lanţurilor scurte de aprovizionare, eficientizarea costurilor de producţie prin promovarea producerii şi utilizării energiei din surse regenerabile în cadrul fermei şi prin reducerea consumului de energie. Sprijinirea are drept scop reconversia pomicola in teritoriul GAL, stimularea cultivării și depozitării fructelor (pe cat posibil soiuri autohtone adaptate condițiilor pedoclimatice), investiții necesare diversificării activităților pomicole și adăugarea de plus valoare acestor produse.
Implementarea acestei măsuri va contribui la creșterea veniturilor realizate de operatorii economici, prin tehnologizarea proceselor de producție si procesare din cadrul fermelor.
Din datele culese din teritoriu rezultă că teritoriul Bargau-Calimani a a avut in trecut suprafete mari de livezi, fiind o zona cu puternica traditie pomicola, in prezent aceste suprefete s-au diminuat considerabil, respectiv 2540 ha. Majoritatea exploatatiilor se intind pe suprafete mici sau sunt faramitate, exista doar 4 ferme pomicole mai mari la nivelul teritoriului, dintre care doua sunt in comuna Cetate. Reconversia pomicola, respectiv crestrea suprafetelor la nivelul teritoriului reprezinta o oportunitate de dezvoltare si diversificare a activitatilor agricole, care poate crea plus valoare in comunitate, atat prin vinzarea directa a produselor(in special al celor crescute in sistem intensiv/superintensiv si ecologic), cat si prin procesarea acestora. Accesarea finantarilor in asociere de catre fermieri si crearea lanturilor valorice sunt doua aspecte care vor fi puncatate in selectia proiectelor, tocamai pentru a favoriza crearea de valoare adaugata mai mare la nivelul teritoriului si a asigura viabilitatea si continuitatea investitiilor.

Obiectivele de dezvoltare rurală, conform art. 4 din Reg. (UE) 1305/2013, la care contribuie măsura: Favorizarea competitivității agriculturii și obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiei și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Principal - Prioritatea 2 – Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;
Secundar - Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 1305/ 2013,
Investiții în active fizice.
Contribuția la domeniile de intervenție, conform art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:
Principal
2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole;
Secundar
6 A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă.
Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013:
Măsura contribuie la inovare şi protecţia mediului
Sprijinul va viza îndeosebi folosirea de soiuri de plante mai bine adaptate la clima si mediul local, tehnologii eficiente şi moderne, instalaţii inovatoare. În sectorul de procesare al produselor pomicole, vor fi încurajate acele tehnologii şi echipamente cu un caracter inovator si « prietenoase « cu mediul.
Investițiile în industria de procesare vor viza reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de depozitare a producției, creșterea siguranței alimentare, produse adaptate mai bine cerințelor pieței, metode de gestionare a deşeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului, anveloparea clădirilor.
Caracterul inovativ al măsurii derivă si din faptul ca masura vizează încurajarea şi susţinerea întreprinzătorilor din domeniul pentru înfiinţarea şi/sau dezvoltarea activităţilor pomicole în comunele din teritoriul GAL.
Măsura încurajează dezvoltarea economică in forme asociative si/sau care au impact asupra mai mai multor unitati teritoriale din GAL,
Complementaritatea cu alte programe/strategii/măsuri:
Măsura M 6 este complementară in secundar cu M3 – *Servicii de bază și reînnoirea satelor, beneficiarii directi si indirecti ai M 6 fiind beneficiari indirecti ai M3.*

Sinergia cu alte măsuri din SDL:
Măsura acționează în sinergie cu măsura M 5 si in secundar cu Masura 2 – Investitii in procesarea si prelucrarea produselor, din SDL și conduc la realizarea priorității secundare P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Diversitatea producției agricole din teritoriul GAL reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării zonei si constituie un avantaj pentru producători și contribuie în mod semnificativ la creșterea veniturilor realizate de fermieri prin stimularea lanțurilor valorice si a asocierii producatorilor locale. Astfel, valoarea adăugată este data si de rețelele care se formează pe verticală, se vor forma legături între activitățile succesive al acestuia. Această integrare pe verticală va duce la o mai bună coeziune teritorială și sectorială, ceea ce va fi benefic pentru mediul economic, care va fi mai susceptibil oportunităților și mai rezistent amenințărilor. În cazul dorinței de a institui o schemă de calitate pentru un produs, prezența unei astfel de rețele ar facilita procesul, prin cooperarea tuturor actorilor implicați, element care ar duce la creșterea valorii adăugate nu doar pentru unul sau doi actori, ci pentru întreg lanțul.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Reg. nr.1305/2013, Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 (art. 13)R (UE) Nr. 1303/2013
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor şi a întreprinderilor mici şi mijlocii
Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul (UE) nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
Regulamentul (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislaţie naţională
Legea cooperaţiei agricole nr. 566/2004 cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii cooperative agricole,
Legea nr. 1/2005 privind organizarea şi funcţionarea cooperaţiei, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii societăți cooperative agricole,
Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoaşterea şi funcţionarea grupurilor şi organizaţiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole şi silvice, cu completările și modificările ulterioare, pentru beneficiarii Grupuri de producători).

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți
Solicitanții eligibili pentru sprijinul acordat prin masura sunt fermierii definiți conform Regulamentului (UE) 1307/ 2013, art. 4, ca fiind persoane fizice autorizate conform OUG 44/2008 cu modificările și completările ulterioare sau juridice sau un grup de persoane fizice sau juridice, indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup şi membrii săi il deţin în temeiul legislaţiei naţionale, ale căror exploataţii se situează pe teritoriul României cu excepţia teritoriului unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (Anexa 11 la GS) şi care desfășoară o activitate agricolă.

Categoriile de beneficiari eligibili care pot primi fonduri nerambursabile sunt:

Persoana fizică autorizată
Întreprinderi individuale
Întreprinderi familiale
Societate în nume colectiv – SNC
Societate în comandită simplă – SCS
Societate pe acţiuni – SA
Societate în comandită pe acţiuni – SCA
Societate cu răspundere limitată – SRL;
Societate comercială cu capital privat (înfiinţată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările şi completările ulterioare);
Institutele de cercetare – dezvoltare, staţiunile şi unităţile de cercetare-dezvoltare, inovare agricolă și didactice cu personalitate juridică, de drept public sau privat, inclusiv universităţi având în subordine/structură staţiuni de cercetare-dezvoltare și didactice din domeniul agricol şi /sau ferme de dezvoltare *(*definite potrivit legislaţiei naţionale în vigoare privind organizarea şi funcţionarea acestora, în cazul celor de drept public, şi în baza statutului de funcționare, în cazul celor de drept privat) – *doar pentru unitățile de producție agricolă înregistrate la APIA*;
Societate agricolă (înfiinţată în baza Legii nr. 36/ 1991 cu modificările şi completările ulterioare);
Societate cooperativă agricolă înfiinţată în baza Legii nr. 1/ 2005,;
Cooperativă agricolă înfiinţată în baza Legii nr. 566/ 2004, art.6 cu modificările și completările ulterioare, care activează în sectorul pomicol, iar investiţiile realizate deservesc interesele propriilor membri care au calitatea de fermieri;
Grup de producători (Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu completările și modificările ulterioare) care activează în sectorul pomicol, iar investiţiile realizate deservesc interesele propriilor membri.
Composesorate, obști și alte forme asociative de proprietate asupra terenurilor (menţionate în Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, cu modificările și completările ulterioare);

- forme asociative din teritoriul GAL: Cooperative, grupuri de producători, etc.

Beneficiari indirecți
Persoane fizice și juridice de pe raza pieței locale.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Pentru a fi eligibile, actiunile proiectului trebuie realizate pe teritoriul GAL.

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile/operațiunile urmatoare:
(1) investiţii în modernizarea fermelor pomicole, inclusiv în înființarea (în sensul înființării de exploatații pomicole) şi reconversia plantațiilor pomicole şi modernizarea parcului de mașini şi utilaje agricole;
(2) investiţii în modernizarea pepinierelor pomicole, inclusiv în creşterea suprafeţelor ocupate de material săditor ~~(în sensul înființării de pepiniere pomicole)~~;
(3) înființarea şi modernizarea unităţilor de procesare la nivelul fermelor şi investiţii în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole), doar ca o componentă secundară a proiectului;
(4) investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiţii, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
(5) investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiţii, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
(6) înființarea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilităţi şi racordări;
(7) investiții în scopul îndeplinirii standardelor comunitare în cazul tinerilor fermieri în conformitate cu art 17 (5) al Reg. nr. 1305/2013 în care sprijinul poate fi acordat pe o perioadă maximă de 24 luni de la momentul instalării;
(8) investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. nr. 1305/2013;
(9) Investitii in scopul creşterii competitivităţii, creşterii calităţii produselor obţinute şi îmbunătăţiri performanţei generale a exploataţiilor pomicole, prin modernizarea parcului de mașini şi utilaje agricole.
<u>Operațiunile de la punctele 3, 4, 5 și 8 nu pot face în mod independent obiectul unui proiect de investiții.</u>

Actiuni neeligibile
Actiuni finantate prin Programul National de Sprijin Vitivinicol 2014-2018 si prin Schemele de ajutor de Stat;
Actiunile initiate de Grupurile de Producători care activează în sectorul legume-fructe, recunoscute preliminar de către MADR și Organizațiile de producători, deoarece acestea sunt finanțate din FEGA (Pilonul I).
Actiuni finantate prin alte Programe Operationale

7. <u>Condiţii de eligibilitate</u>

Solicitantul trebuie sa se incadreze in una dintre categoriile de solicitanti eligibili.
Solicitantul trebuie să aibă sediul social sau punctul de lucru în teritoriul GAL, iar investiția trebuie realizată pe teritoriul GAL;

Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției și viabilitatea economică a investiției, demonstrată în baza documentației tehnico-economice.
Solicitantul trebuie să fie proprietar sau să dețină un drept real de folosință asupra terenului pe care se vor realiza investitiile propuse in proiect și să respecte legislația în vigoare în domeniul sănătății publice, sanitar-veterinare și de siguranță alimentară;
Investiția va respecta cerințele privind conformarea cu standarde impuse de legislația națională și europeană (prezentată în secțiunea legături cu alte prevederi legislative şi în capitolul 8.1 din PNDR), inclusiv pe cele cu privire la efectele asupra mediului, în cazul în care aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului, document care va fi prezentat in etapa de contractare.

Investiţia trebuie să se încadreze în cel puţin una din acţiunile/operațiunile eligibile prevăzute prin măsură;
Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme situată pe teritoriul GAL, cu o dimensiune economică de minim 4.000 SO (valoarea producției standard), în conformitate cu analiza SWOT a SDL;
Investițiile în înființarea şi/sau modernizarea instalaţiilor pentru irigaţii în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă; investițiile în producerea şi utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei; investițiile în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din activitatea agricolă și/sau forestieră atât din ferma proprie cât și din afara fermei), nu este obligatoriu să reprezinte componente secundare în cadrul unui proiect de investiții, cu condiția ca în cazul ultimelor două tipuri energia obținută să fie destinată exclusiv consumului propriu al fermei (nu va genera profit);

În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă Subprogramului Tematic Pomicol (STP), exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii și pepinierele.
Se acceptă finanțarea altor specii, care nu sunt cuprinse în Anexă, în baza unei analize locale a unui institut certificat, care să ateste potențialul speciei respective într-o anumită zonă.

8. <u>Criterii de selecție</u>

Sunt prioritizate:
exploatațiile pomicole pana in 100.000 SO;
investitiile colective si realizarea de lanțuri integrate
investitiile realizate de forme asociative.

Criteriile de selecție si eligibilitate precum si alte informatii vor fi detaliate suplimentar in ghidul solicitantului si vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și

direcționarea măsurilor în conformitate cu preveserile SDL si prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului nerambursabil este de maximum 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăși 200.000 euro, indiferent de tipul investiției; Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu câte 20 puncte procentuale suplimentare dar rata maximă a sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor colective realizate de formele asociative ale fermierilor (cooperative, grupuri de producători sau parteneriate sprijinite prin intermediul M16/parteneriatelor constituite în conformitate cu art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013);
- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta de până la 40 de ani, la data depunerii Cererii de Finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 sau cei care s-au stabilit în cei cinci ani anteriori solicitării sprijinului, în conformitate cu anexa II a R 1305);
- Operațiunilor sprijinite în cadrul PEI;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specifice, menționate la art. 32 Reg. (UE) nr. 1305/2013;

Pentru investițiile neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agromediului și al climei, intensitatea sprijinului este de până la 100%, fără a depăși 200.000 euro/proiect.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații / beneficiari sprijiniți - 1
Locuri de muncă nou create – 2
Cheltuieli publice totale – 194.751 euro

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.) - Max 3 pag.

Implementarea SDL va lua in calcul corelarea multiplelor programe si surse de finantare existente si care pot fi accesate de comunitatile locale impreuna cu membrii si partenerii relevanti, realizand astfel complementaritatea, atat cu strategiile de dezvoltare judeteana si regionala cat si cu programele guvernamentale si operationale aflate in implementare, nationale si europene care au obiective de dezvoltare comune cu cele stipulate in SDL si/sau pot furniza finantari pentru teritoriul acoperit de GAL-ul nostru.

Pentru a raspunde nevoilor *specifice* din teritoriu şi pentru a asigura o dezvoltare integrata si durabila a microregiunii s-au elaborat măsuri care decurg din obiectivele și prioritățile de dezvoltare ale SDL, care sunt complementare cu cele prevazute in strategia de dezvoltare a județului Bistrita-Nasaud. Programul Naţional de Dezvoltare Locală (PNDL), stabileşte cadrul legal pentru implementarea unor proiecte (de importanţă naţională) complementare obiectivelor GAL, care susţin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară şi socio-educativă. Obiectivele cu privire la climă și mediu fac parte integrantă a Strategiei Naționale a României privind schimbările climatice 2013 – 2020. Aceasta își propune prin implementarea Planul Naţional de Acțiune (PNA) 2016 - 2020 pregătirea acțiunilor legate de schimbările climatice atât pentru politicile de reducere a emisiilor de GES, cât și pentru cele de adaptare din cadrul Programelor Operaționale pentru ciclul financiar 2014 - 2020.

Obiectivele de dezvoltare ale SDL se inscriu și in Orientările strategice naționale pentru dezvoltarea durabilă a zonei montane defavorizate, Obiectivul General 2 Creșterea atractivității zonei montane defavorizate și stabilizarea, Obiectivele Specifice b) Încurajarea diversificării activităților economice în zona montană defavorizată c) Revitalizarea turismului montan pe principiile turismului durabil prin modernizarea infrastructurii specifice, creșterii calității serviciilor în vederea dezvoltării și promovării potențialului natural și cultural din zona montană ata prin Masura 2, cat si prin Masura 3, cu atat mai mult cu cat o mare parte a terittoriului se afla in zona montana defavorizata.

În ceea ce privește Strategia națională antisărăcie, SDL contribuie la Obiectivul 5 Promovarea unei societăţi inclusive cu un grad ridicat de coeziune socială prin Măsura 4, destinată exclusiv incluziunii sociale. Această măsură este complementară și Strategiei Guvernului României de Incluziune a Cetăţenilor Români Aparţinând Minorităţii Rome pentru perioada 2014-2020. Prin activitățile desfășurate ulterior realizarii investitiei in teritoriu, proiectele finanțate prin Masura 4 – Investitii in infrastructura sociala si integrarea minoritatilor locale, vor putea include activităţi care corespund Obiectivelor specifice „Îmbunătățirea participării pe piața muncii a cetățenilor români aparținând minorității rome.”, „Păstrarea, dezvoltarea şi afirmarea identităţii culturale (limbă, obiceiuri, istorie, patrimoniu) a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome.”, „Dezvoltarea de către instituţiile publice a unor măsuri care să răspundă unor nevoi sociale ale categoriilor defavorizate, inclusiv ale cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome, în domeniile: protecţia copilului, dezvoltare comunitară, justiţie şi ordine publică.”, „Creşterea nivelului de incluziune educaţională a cetăţenilor români aparţinând minorităţii rome la un nivel similar cu cel al restului populaţiei, inclusiv prin combaterea

decalajelor sociale care cresc riscul de abandon şcolar şi analfabetism, prin măsuri afirmative şi asigurarea accesului egal, gratuit şi universal al romilor la o educaţie de calitate."
Tot în ceea ce privește obiectivele Măsurii 4, aceastea sunt complementare și cu Programului Operațional Capital Uman, Axa Prioritară 5, Obiectiv Specific 5.2 Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate din zona rurală și orașe cu o populație de până la 20.000 locuitori prin implementarea de măsuri/ operațiuni integrate în contextul mecanismului de DLRC, prin proiecte de investiții menite să asigure un cadru pentru dezvoltarea acțiunilor specifice POCU. Aceasta axa poate fi accesata de catre beneficiarul/partenerii proiectului finantat prin GAL, pentru obtinerea de fonduri care sa asigure implementarea si dezvoltarea servciilor furnizate de infrastructura noua creata prin PNDR.
De asemenea, SDL răspunde Viziunii Guvernului României pentru dezvoltarea clasei de mijloc din agricultură, pe mai multe paliere. În ceea ce privește principiul 3 „Asocierea pentru intrarea pe piață – Cheia pentru dezvoltare", Masurile 2, 5 si 6 răspund acestui principiu prin încurajarea formelor asociative de a se dezvolta astfel încât să devină competitive.
Alta complemntaritate cu măsurilor din SDL vine prin POCU 2014 – 2020 - Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții:Creşterea ocupării persoanelor din mediul rural, în special cele din agricultură de subzistenţă şi semi- subzistenţă, care sprijină crearea de întreprinderi cu profil nonagricol în mediul urban, furnizarea de servicii personalizate de consiliere, formare profesională antreprenorială și alte forme de sprijin în faza de înfiinţare și post înfiinţare.
De asemenea, prin intermediul măsurii se va oferi sprijin financiar pentru întreținerea, restaurarea și modernizarea obiectivelor de patrimoniu de mediu, turistic, cultural de interes local. **Contribuția măsurii M 3 se regăsește și în POR** - reabilitarea şi modernizarea reţelei de drumuri judeţene coodonate cu planurile de dezvoltare regională.Prin **POR** se pot finanța și alte acțiuni complementare: restaurarea, consolidarea, protecţia, conservarea monumentelor; restaurarea, protecţia, conservarea şi realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare; restaurarea şi remodelarea plasticii faţadelor, iar prin **PNDR se pot finanța** investiţii asociate cu restaurarea, conservarea şi dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil, a drumurilor de acces ale aşezămintelor monahale de clasa B sau aşezămintele culturale. PNDL, prin cele 12 domenii de investiții își propune să finanțeze sisteme de alimentare cu apă şi staţii de tratare a apei; sisteme de canalizare şi staţii de epurare a apelor uzate; unităţi de învăţământ preuniversitar, respectiv: grădiniţe, şcoli generale primare şi gimnaziale, unităţi sanitare; drumuri publice clasificate şi încadrate ca drumuri judeţene, drumuri de interes local, drumuri comunale şi/sau drumuri publice din interiorul localităţilor; poduri, podeţe sau punţi pietonale; obiective culturale de interes local; platforme de gunoi. Aceste investiții finanțate prin PNDL completează obiectivele stabilite prin strategia de dezvoltare locală a GAL .

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune - Max. 3 pag.

Asigurarea unui management performant al acţiunilor care vor fi întreprinse de GAL Federaţia pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Călimani pentru implementarea SDL, impune elaborarea unui plan de actiune general pentru intreaga perioada, respectiv 2016-2023.Mecanismul de implementare va ţine cont de metodologia Managementului Ciclului de Proiect si de Manualele de Procedură ale PNDR.Astfel, implementarea SDL va parcurge următorul calendar semestrial estimativ:

Angajarea personalului si formarea echipei de implementare a proiectului : 2 experți evaluare proiecte/ monitorizare ,2 experti evaluare cereri de plata. Semnarea contractelor de munca, a fiselor postului, elaborarea procedurilor si instrumentelor de lucru, planificarea activitatilor. Aceasta activitatea se va realiza in primul semestru.

Informarea si animarea teritoriului. Pregătirea apelurilor de selecție : elaborarea ghidurilor solicitantului, a procedurilor de evaluare si selectare a proiectelor, inclusiv a fiselor si a altor instrumente aferente acestora, elaborarea anunturilor de selectie. La acesta activitate va participa toata echipa de implementare : manager si experti angajati. Lansarea apelulurilor de selecție se va face atat prin intermediul mijloacelor de informare mass-media, pagina web a organizatiei cat si prin afisare in UAT-urile partenere. Măsura pentru infrastructură socială se va lansa în primele două semestre, fiind prioritara. Primirea, Analiza, evaluarea și selecția proiectelor se vor desfășura în semestrele I - IV, de catre anagajații GAL și a partenerilor care constituie Comitetul de Selecție al Proiectelor: experții tehnici angajați ai GAL vor verifica eligibilitatea și conformitatea proiectului stabilite pentru fiecare măsură; verificarea criteriilor de selecție și selecția cererilor de finanțare depuse, va fi realizată de care CSP din cadrul GAL FDZR Bargau-Calimani; Notificarea rezultatelor selecţiei către solicitanţi; Primirea si solutionarea contestatiilor de catre **Comisia de Soluționare a Contestațiilor;** Publicarea raportului final de selectie a proiectelor; Înaintarea proiectelor selectate la CRFIR 6 SM; Primirea şi înregistrarea notificarii beneficiarilor emise de catre CRFIR, cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectelor. Monitorizarea proiectelor selectate/contractate precum si monitorizarea si evaluarea implementarii strategiei se va realiza pe toată perioada de implementare a proiectului. Efectuarea vizitelor de verificare în teren a stadiului de implementare a proiectelor. Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente activitatii de funcționare și animare se realizează pe toată perioada de implementare a SDL.

Resursele financiare necesare pentru desfășurarea acțiunilor propuse sunt constituite din: bugetul proiectului, alocat costurilor de funcționare a GAL FDZR Bargau-Calimani, conform Planului Financiar și bugetul propriu al organizatiei(care va asigura cash flow-ul necesar) constituit din: cotizațiile membrilor, venituri realizate din activități economice directe, donaţii, sponsorizări, resurse obţinute de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, alte venituri prevăzute de lege. Resursele materiale de care dispune GAL FDZR Bargau-Calimani, necesare pentru implementarea eficienta a SDL sunt : sediu/punct de lucru corespunzător in Centru multifuncțional din Prundu Birgaului, dotat cu mobilier specific derularii activitatii(duplauri, birouri,scaune etc), flip-chart, aparatură IT: laptopuri, imprimanta multifunctionale(scanner, copiator, fax), acces la internet. Acest spațiu are asigurate utilitățile necesare (apă-canal, electricitate, termoficare) și este în stare foarte bună.

Semestrul		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Activități	Responsabili															
Angajarea echipei de implementare : experți Externalizarea serviciilor contabile, audit etc	Consiliul Director manager GAL															
Informarea teritoriului	Manager 4 experți															
Pregătirea si lansarea apelurilor de selecție	Personal angajat: 4 experți si manager															
Lansarea apelurilor de selecţie a proiectelor : publicare, afisare.	Personal angajat: 2 experți si manager CSP															
Animarea teritoriului Asigurarea suportului necesar beneficiarilor privind aspectele de conformitate şi eligibilitate	Personal angajat: 4 experți si manager GAL															
Depunerea/ primirea proiectelor Analiza, evaluarea și selecția proiectelor	Personal angajat: 2 experți tehnici, manager GAL CSP															
Notificarea rezultatelor selecției către solicitanți																
Primirea eventualelor contestații și soluționarea lor																

Înaintarea proiectelor selectate la CRFIR																
Monitorizarea proiectelor contractate																
Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar)	Manager GAL 2 experți tehnici cereri de plata															
Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei	Manager GAL 2 experți tehnici, manager GAL															
Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare	Personal angajat: experti plati, manager GAL Servicii externalizate															

CAP. VIII. DESCRIEREA PROCESULUI DE IMPLICARE A COMUNITATILOR LOCALE IN ELABORAREA STRATEGIEI – max. 2 pagini

Metodologia procesului de animare în vederea elaborării SDL s-a realizat, conform calendarului activitatilor de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locala din cadrul proiectului : « STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A GRUPULUI DE ACTIUNE LOCALA FEDERAŢIA PENTRU DEZVOLTAREA ZONEI RURALE „BÂRGĂU-CĂLIMANI"« care va fi implementat pe un teritoriu care cuprinde comunele: Bistrita Birgaului, Prundu Birgaului, Josenii Birgaului, Tiha Birgaului, Cetate, Dumitrita, Budacu de Jos, Sieu, Sieut, Monor, Mariselu, Livezile.

Prin activitatile de animare, s-a asigurat implecarea comunitatilor în elaborarea SDL, astfel ca, s-a organizat 12 actiuni de animare, cate o actiune de animare in fiecare UAT din cadrul parteneriatului si trei întâlniri ale partenerilor la nivelul teritoriului, în UAT-uri reprezentative la nivelul parteneriatului, precum: Sieut, Prundu Birgaului, Bistrita Birgaului.

Procesul de animare a teritoriului şi de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Locală este consemnat în documente justificative, precum: procese verbale – cate un proces verbal pentru fiecare actiune de animare, chestionare - la actiunile de animare s-au completat de catre paticipanti.

Procesele verbale, modelul de chestionar utilizat si alte documente justificative in acest sens, sunt atasate la prezenta documentatie, si constituie în **Anexa 6** la SDL - Documente justificative privind animarea.

Prin actiunile de animare s-a stabilit componenta parteneriatului GAL, procesul de implicare a comunitatilor locale in elaborarea SDL, precum si ce fel de activitati pot fi sprijinite la nivelul teritoriului, care pot avea urmatoarele directii de actiune :

- diversificarea activităţilor economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători din spaţiul GAL FDZR Bargau Calimani;
- creșterea atractivităţii zonei GAL FDZR Bargau Calimani și diminuarea migraţiei populaţiei, în special a tinerilor;
- îmbunătăţirea incluziunii sociale inclusiv în ceea ce privește grupurile minoritare/ etnice, in special minoritatea roma care are o pondere insemnata pe teritoriul GAL, in cel putin trei dintre cele 12 comune avand o populatie de peste 15% (in comuna Cetate peste 20%), in realitate in mai multe sate/comune populatia rroma fiind prezenta in numar mult mai mare
- protejarea și conservarea patrimoniului natural și cultural rural din spatiul GAL FDZR Bargau Calimani;
- diversificarea ofertei turistice in spatiul GAL FDZR Bargau Calimani, in special in zona Colibita.

Deasemenea, dupa consultarile publice din carul actiunilor de animare, s-au stabilit Măsurile care vor fi incluse în SDL, care majoritatea vor avea un caracter inovator aducand un plus valoare teritoriului din microregiunea GAL FDZR Bargau Calimani, contribuind la obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție mentionate în strategie, în conformitate cu prevederile în Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Din discutiile avute cu actorii principali implicati la nivel local, s-a constatat la nivel local nevoia urmatoarelor Prioritati de dezvoltare locala, care sunt incluse in masurile din cadrul SDL:

1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani prin: Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în spatiul GAL FDZR Bargau – Calimani**;** Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite; Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier;

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, prin: Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole; Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor ; Îmbunătățirea performanței economice a pădurilor;

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani prin: Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale; Sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor;

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani prin: Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene; Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor; Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului;

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani;

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în spatiul GAL FDZR Bargau Calimani prin: Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă; Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale; Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale;

În etapa de animare și elaborare a SDL, s-a asigurat promovarea egalității dintre bărbați și femei și a integrării de gen, cât și prevenirea oricărei discriminări pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

CAPITOLUL IX Organizarea viitorului GAL – Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare si control a strategiei – max. 5 pagini

Pentru desfășurarea eficientă a activității GAL-ului si asigurarea unui management performant al acţiunilor si activitatilor care vor fi întreprinse de Federaţia pentru Dezvoltarea Zonei Rurale Bârgău-Călimani în cadrul implementarii SDL, se propun elaborarea unor mecanisme administrative de gestionare, monitorizare, evaluare si control a strategiei caracterizate prin rigurozitate, eficienta şi transparenţă.

În acest context, desfășurarea eficientă a activității GAL FDZR Bargau Calimani reprezintă un aspect important. Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă este axata pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiență și eficacitate pentru a asigura un management adecvat.

Pe lângă sarcina principală de implementare a strategiei, GAL FDZR Bargau Calimani preia funcțiile administrative principale, respectiv:

- pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- animarea teritoriului - Activitățile de animare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și trebuie să fie proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului. GAL trebuie să utilizeze diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de granturi existente pentru finanțarea proiectelor (întâlniri și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet) inclusiv prin intermediul membrilor GAL);
- analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- monitorizarea proiectelor contractate;
- întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare;
- aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane etc.

• întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de funcționare și animare; aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, resurse umane, etc.

• primirea si verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate/contractate (cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar) urmand procedurile de lucru stabilite de GAL, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilităţii documentatiei si aprobarea acesteia pentru plata;

Descriere Regulamentul de Organizare și Funcționare : functiile administrative sunt stipulate in Regulamentul de Organizare și Funcționare elaborat de către FDZR Bârgău-Călimani, care conține structura organizatorica, atribuțiile principale ale structurilor de conducere ale organizatiei: Adunarea Generală, Consilul Director, Cenzorul, Comitetul de Selecție al Proiectelor, precum și cele ale executivului organizatiei.

Astfel, conform ROF, organizatia își propune atingerea următoarele sarcini, prevazute si in art. 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013:

- consolidarea capacității actorilor locali relevanți de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 51% din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă;
- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție;
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare;
- primirea și verificarea conformității cererilor de plată depuse;
- selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare;
- monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă.

Deasemenea, **p**arteneriatul GAL FDZR Bargau Calimani va elabora un Plan de Evaluare care să descrie modalitatea prin care se va realiza evaluarea SDL, conform art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013.

La baza mecanismului de implementare stau, ca elemente de formalizare a organizării activităţilor, seturi de dispoziţii, reguli, instrumente de evaluare, control si monitorizare (de la fisele de post pana la piste de audit şi control, diagrame de flux, etc) în deplină concordanţă cu obiectivele şi conţinutul Strategiei de Dezvoltare Locală şi cu reglementările conţinute în Manualele de Procedură ale PNDR si cele elaborate de GAL.

Diagramele de proces pentru implementarea strategiilor de dezvoltare locală :

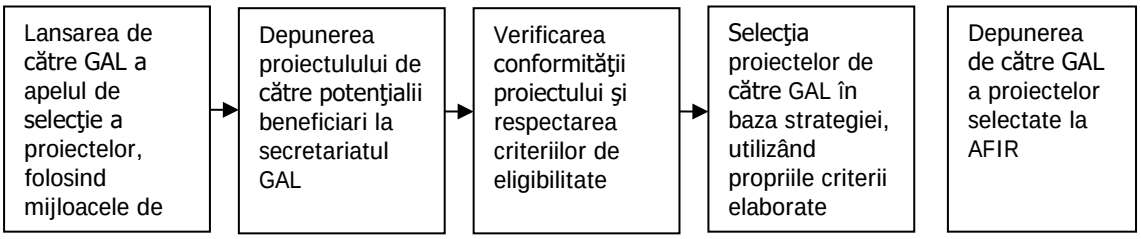

În contextul fluxurilor de procese amintite, setul de dispoziţii administrative care va reglementa funcţionarea GAL-ului, va cuprinde:

- Regulamentul de organizare şi funcţionare (ROF) care Descrierea posturilor (fişele posturilor)
- Organigrama
- Procedurile şi tehnicile administrative asociate (dispoziţii administrative, reguli detaliate, piste de audit şi control)

Acest set de elemente îi va permite Grupului de Acţiune Locală:

- Luarea operativă a deciziilor legate de implementarea proiectului (sau depistarea problemelor);
- Executarea operativă şi corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activităţile componente;
- Monitorizarea şi raportarea la timp privind realizările şi rezultatele proiectului;
- Oferirea informaţiilor despre conţinutul proiectului şi realizările acestuia factorilor de decizie de la toate nivelurile

ROF descrie structura de organizare a GAL-ului, prezentând pe diferitele ei componente atribuţiile, competenţele, nivelurile de autoritate, decizie si control, modul de functionare si relationare interna si externa a GAL-ului, responsabilităţile diferitelor organe interne si ale membrilor GAL.

Subliniem faptul că inclusiv **Comitetul de Selectare a Proiectelor (CSP)** va funcţiona pe baza fişelor de post, in baza ROF si a Procedurilor Operaţionale privind implementarea prezentului proiect. Sistemul de repartizare a sarcinilor de lucru şi de coordonare a activităţilor sunt clar stabilite în procedurile interne.

Respectând Regulamentul CE 1828/2006, art. 15 şi 1083/2006, art. 60(f), activitatea de monitorizare a Comitetului de Selectare a Proiectelor se va realiza pe baza unor **piste de audit** cu rol în **supravegherea continuă** a modului de realizare a activităţilor.

Organigrama GAL:

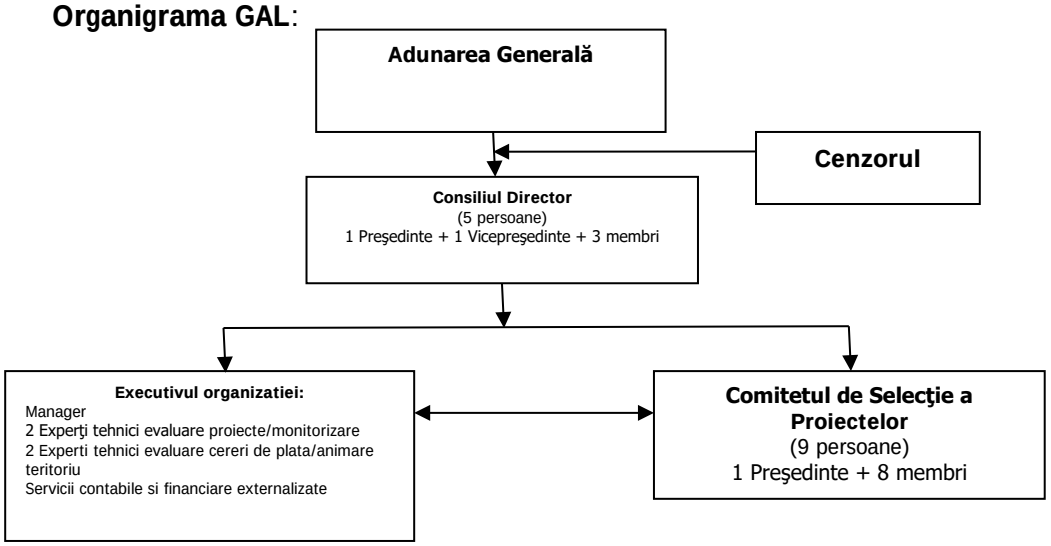

În vederea încheierii contractelor de muncă pentru toate posturile, GAL va urmări respectarea Codului Municii, a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese, precum și următoarele principii: nediscriminare și tratament egal, prin care se vor asigura conditiile de manifestare a concurenței reale, pentru toți candidații; transparență, asumarea răspunderii, prin determinarea clară a sarcinilor și responsabilităților persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție a personalului cheie al GAL, evitarea conflictului de interese, egalitatea de șanse evaluarea și selecția asigurându-se pe criterii obiective, pentru toate categoriile de persoane, asigurându-se evitarea oricarei forme de discriminare directă sau indirectă.

Echipa de implementare a proiectului va fi asigurata de 5 persoane, care vor fi angajate pe bază de contract de muncă. Funcțiile administrative ale persoanelor răspunzatoare pentru implementarea corectă a SDL-ului, sunt următoarele:

-**Manager GAL** - coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât şi al respectării procedurilor de lucru

Experți tehnici ai GAL

- 2 posturi: Expert evaluare, selectare proiecte/ monitorizare: asigura evaluarea si selectarea proiectelor depuse in cadrul GAL FDZR Bargau Calimani; Acorda consultanta de specialitate potentialilor beneficiari ai proiectelor in conditiile si limitele stabilite de procedurile in vigoare; asigura monitorizarea proiectelor depuse in cadrul GAL FDZR Bargau Calimani, organizează lansarea apelurilor de selecție a proiectelor, asigură suportul tehnic pentru evaluarea, verificare și selecția cererilor de finanțare depuse, participă la activități de monitorizare și implementare strategie GAL, întocmește documentele specifice acestei activități și raportează direct managerului GAL rezultatele obținute și/sau eventualele probleme întâmpinate, pune la dispoziția managerului și a Comitetului de Selecție toate documentele redactate în timpul evaluării cererilor de finanțare.

-2 posturi experti evaluare cereri de plata si animarea teritoriului - proiectează și implementează campanii de informare și de animare pentru promovarea acțiunilor GAL, asigură diseminarea informațiilor relevante în teritoriu. Presteaza activitatea de animare în localitățile membre ale parteneriatului. Aceștia vor avea rolul de a identifica elementele de dezvoltare locală și de a propune sau iniția măsuri; asigura activitatea de evaluarea și verificare a cererilor de plată aferente proiectelor contractate;

Fiecare poziție din grila de personal a Executivul GAL a fost gândită în scopul unei utilizări eficiente a fondurilor alocate, astfel va fi ocupată într-o normă de lucru de 4-8 ore/zi. Acestea sunt prezentate în Anexa 8 - Fișe de post.

Servicii externalizate :

Serviciile de contabilitate ale proiectului vor fi angajate pe baza de contract de prestari servicii si se ocupă de supravegherea și controlul gestiunii financiare – contabile a GAL-ului.

Serviciile de audit ale proiectului vor fi angajate pe baza de sau contract de prestare de servicii în funcție de necesitățile reale ale GAL în fazele distincte de implementare a strategiei.

În concluzie, Structura întregii echipe tehnice și administrative a GAL care se bazează pe capacitatea și experiența demonstrată a personalului, garantează eficiența implementării Strategiei de Sezvoltare Locală și o relație optimă între personalul angajat și structura de decizie a GAL-ului, obținându-se astfel optimizarea maximă a resurselor disponibile în condițiile disponibilității de personal suficient și calificat care va fi implicat în teme și aspecte metodologice distincte pe parcursul implementării .

Dispozitivul de monitorizare, evaluare și control implementat de GAL presupune: luarea operativă a deciziilor asupra implementării; efectuarea zilnică a gestionării GAL; executarea operativă și corectă a procedurilor de gestionare a resurselor; facilitarea coordonării între activitățile compartimentelor GAL; monitorizarea și raportarea la timp despre realizările și rezultatele implementării Strategiei de Dezvoltare Locală; comunicarea stadiului implementării strategiei de dezvoltare de către factorii de decizie GAL, respectiv Adunarea Generală și Consiliul Director.

Monitorizarea prevede astfel, un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare. Pentru evidențierea gradului de implementare a planului,

Dispozitivul de monitorizare din cadrul Mecanismului de Implementare are ca obiectiv vizualizarea riguroasă și transparentă a modului cum are loc gestionarea financiară a

impleme.ntării Strategiei de Dezvoltare Locală. Prin realizarea acestui dispozitiv se au în vedere aici:

- organizarea unui metodologii de colectare sistematică a datelor privind acţiunile desfăşurate în procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare;
- structurarea a acestor date in functie de criterii clar stabilite, care sa faciliteze **verificarea indicatorilor** de rezultat, realizare si impact preconizati, precum si realizarea diferitelor analize, studii si baze de date necesare.

Prin intermediul dispozitivului de monitorizare implementat de GAL se vor mijloci:

- monitorizarea şi **raportarea** la timp cu privire la realizările şi rezultatele proiectului;
- **informarea structurilor teritoriale** ale Autorităţii de Management/ AFIR cu privire la rezultatele proiectelor selectate.

Monitorizarea în cadrul GAL-ului va permite colectarea sistematică şi structurarea anuală a datelor cu privire la activităţile desfăşurate.

Monitorizarea proiectelor în cadrul GAL-ului se va conforma, de asemenea, cerinţelor şi sugestiilor AM PNDR/ AFIR considerând că o cooperare eficientă cu aceste institutii contribuie la reuşita implementării SDL, cât şi regulilor specifice de monitorizare a fiecarei Măsuri.

Monitorizarea este **un bilanţ continuu şi sistematic al contribuţiilor bugetare**, al activităţilor finanţate conform măsurilor şi al datelor privind primele rezultate la nivelul proiectelor.

Fiecare beneficiar al unei finanţări nerambursabile oferite prin GAL va ţine în permanenţă legătura cu un membru al echipei executive GAL cu rol in monitorizarea proiectului. Va fi stabilit un grafic de implememementare/monitorizare(in conformitate cu graficul de execuţie/durata fiecărui proiect, precizate in cererea de finanţare/ memoriu justiificativ/studiu de fezabilitate sau planul de afaceri), pe care beneficiarul va trebui sa-l respecte. Va fi urmata procedura elaborata de GAL si asumata de fiecare beneficiar de proiect.

Gestionarea implementării. În vederea facilitării gestionării zilnice a implementării strategiei se vor utiliza instrumente de planificare a activităţilor sub forma planului de activităţi. De asemena, pe baza graficelor de execuţie specifice fiecărui proiect finanţat prin FEADR, membrii executivului vor identifica termenele în care beneficiarii trebuie să depună la GAL:

- dovada depunerii dosarelor de achiziţie
- rapoartele de progress
- cererile de plata

În vederea efectuării controlului în cadrul GAL-ului Managerul, Consiliul Director va derula următoarele acţiuni periodice:

- verificarea respectării Procedurilor care reglementează domeniile majore de activitate pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală;
- verificarea respectării prevederilor din Ghidurile şi Procedurile de implementare care reglementaeaza implementarea proiectului in perioada 2016-2023;
- verificarea îndeplinirii atribuţiilor echipei conform fişelor posturilor;
- verificarea încadrării GAL în prevederile bugetare.

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei - Max. 1 pag.

În această secțiune prezentam algoritmul de calcul pentru stabilirea valorii componentei A din cadrul SDL. Valoarea alocată componentei A a fost calculată funcție de valoarea menționată în Ghidul solicitantului, respectiv: **19,84 Euro/locuitor** și **985,37 Euro/km²,** astfel:

Populatie RPL 2011 = 41.045 locuitori***** x 19,84 euro/loc = 814.333 euro si

Suprafață teritoriu = 1092,98 km²***** x 985,37 euro/km² = 1.076.990 euro.

Total alocare financiară (fără criteriul de calitate) : 1.891.323 euro

din care: - costuri de funcționare și animare (1) SM 19.4 = 371.323 euro

- implementare acțiuni în cadrul SDL() SM 19.2 = 1.520.000 euro

În intocmirea planului de finanțare, s-a tinut seama ca, la nivelul SDL costurile de funcționare și de animare, sa nu depășească 20% din costurile publice totale efectuate pentru această strategie.

Ierarhizarea priorităților - Rezultatele activităților de consultare a întregului teritoriu, analizarea datelor statistice și a documentelor strategice relevante, transpun un diagnostic fundamentat pe nevoi specifice și adaptate la nivel de priorități și măsuri ce demonstrează necesitatea, oportunitatea și caracterul local al SDL.

Așa cum este descris și în *Cap. IV: Obiective, priorităţi și domenii de intervenție*, în cadrul Grupurilor și atelierelor de lucru au fost identificate 2(două) mari obiective de dezvoltare cărora le corespund două priorități: ***PDR2.Modernizarea și îmbunătățirea productivității și competitivității agriculturii din teritoriul GAL și PDR6.*** **Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice *din teritoriul GAL.***

Ierarhizarea priorităților s-a realizat funcție de numărul de nevoi identificate la care aceasta raspunde (PDR2 răspunde la 2 nevoi iar PDR 6 raspunde la 4 nevoi), un factor decisiv de prioritizare/ierarhizare fiind numărul de locuri de muncă create (PDR 6 generează, prin măsurile propuse crearea de locuri de muncă).

Ierarhizarea Măsurilor în cadrul priorităților și alocarea indicativă pe măsuri - Nevoile și prioritățile teritoriului au fost transpuse în 6 Măsuri (2 Măsuri în cadrul PDR 2 și 4 Măsuri în cadrul PDR 6) ce au caracter inovativ și aduc plus valoare teritoriului, contribuind la obiectivele și domeniile de intervenție identificate în SDL, în conformitate cu cele prevăzute în Reg.(UE) nr.1305/2013. În timp ce Prioritatea 1 a SDL urmărește dezvoltarea sectorului economic în acord cu potențialul teritoriului și resursele umane existente (în special persoane defavorizate și minorități), Prioritatea 2 a SDL vizează competitivitatea agriculturii în strânsă legătură cu stimularea tinerilor și dobândirea unor competențe. Măsurile propuse crează un instrument de dezvoltare compact, complementar și sinergic ce reflectă nevoile teritoriului și demonstrează coerența SDL. Alocarea financiară a urmărit importanța măsurii în cadrul priorității, cum raspunde ea nevoilor identificate, raportarea la indicatorii țintă urmăriți, dacă este justificată și adecvată posibilităților reale de susținere financiară din partea beneficiarilor.

Corelarea cu analiza diagnostic, SWOT și indicatorii de rezultat - Pe parcursul întregului proces de elaborare a SDL s-a urmărit în oglindă corelarea analizei diagnostic cu analiza SWOT și indicatorii de rezultat; elementele analizate, nevoile și indicatorii de rezultat urmăriți se susțin reciproc, conferind SDL o logică a ,,firului roșu" .

***** Conform adresa INSSE

CAPITOLUL XI – Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL– max. 2 pagini

Pentru o evaluare si selectie corecta si transparenta GAL FDZR Bargau Calimani, va realiza o Procedura de Evaluare și Selecție a Proiectelor depuse in cadrul SDL, care va cuprinde informații referitoare la componența și obligațiile Comitetului de Selecție și ale Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, informații legate de primirea și evaluarea proiectelor, selecția proiectelor, rapoartele de selecție, si orice alte documente relaizate in cadrul procesului de evaluare si selectie.

Selecţia proiectelor în cadrul GAL FDZR Bargau Calimani va fi realizată de către un Comitet de Selecţie stabilit de către Adunarea Generală a Asociaților, format din 9 membrii: 1 presedinte si 8 membrii. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție s-a stabilit de asemenea, un membru supleant.

La selecţia proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecţiei să fie prezenţi cel puţin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat şi societate civilă.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Subliniem faptul că inclusiv **Comitetul de Selectare a Proiectelor (CSP)** va funcţiona pe baza fişelor de post, in baza ROF si a Procedurilor Operaţionale privind implementarea prezentului proiect. Este necesar ca resursele interne sa deţina un nivel de competenta şi experienţă relevantă. Sistemul de repartizare a sarcinilor de lucru și de coordonare a activităţilor sunt clar stabilite în procedurile interne.

Activitatea de monitorizare a Comitetului de Selectare a Proiectelor se va realiza pe baza unor piste de audit cu rol în supravegherea continuă a modului de realizare a activităților.

COMISIA DE CONTESTATII

În vederea asigurării transparenţei şi obiectivităţii deciziei de selecţie a proiectelor, solicitanţii care au depus cereri de finanţare care au fost notificaţi de către GAL de faptul că proiectele acestora nu au fost selectate pot depune contestaţii la sediul GAL, în termen de 5 zile de la primirea notificării.

Comisia de Contestaţii înfiinţată la nivelul GAL va fi formată dintr-un număr de trei persoane, în următoarea componenţă:

- preşedinte
- membru din echipa tehnică a GAL
- membru expert independent, în funcţie de domeniul specific al proiectului

Membrii Comisia de Contestaţii nu fac parte din Comitetul de Selecţie a Proiectel

GAL îşi va elabora o procedura pentru soluţionarea contestaţiilor. Conţinutul acesteia va respecta procedurile PNDR.

În vederea desfăşurării componentei de control, ca parte integrantă a Mecanismului de Implementare, GAL F.D.Z.R. Bârgău-Călimani va utiliza un sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare bazat pe un set de principii general valabile sistemelor de control, ca : legalitatea, regularitatea, egalitatea de tratament, confidenţialitatea, profesionalismul, integritatea, obiectivitatea şi imparţialitatea, consecvenţa şi proporţionalitatea. În acelaşi context, dispozitivul de control al GAL-ului va pune accentul pe eficienţa demersului de control, păstrarea unor bune relaţii contractuale, verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic, etc. De asemenea,

dispozitivul de control este conceput să răspundă unui set de întrebări cheie: când controlăm, cine controlează, ce controlăm şi cum controlăm.
Privitor la primele trei întrebări cheie, pentru desfăşurarea în timp a acţunilor de control, va fi elaborat un plan de control care să asigure eficienţa acestui demers şi atunci când este posibil, prevenirea unor posibile erori (control preventiv). Planul de control va asigura minim următoarele informaţii: entitatea controlată, obiectivul (obiectivele de control), locul şi data.
Monitorizarea implementării proiectelor eligibile în cadrul măsurilor prevăzute în cadrul Planului de Dezvoltare Locala depus de GAL-ul "Bârgău Călimani" se va realiza folosind următoarele documente: grilele de monitorizare, respectiv indicatorii si criteriile de selectie propuse în cadrul Măsurilor, Piste de audit, lista indicatorilor de atins prin proiectele individuale depuse de beneficiari/ măsuri din Strategia de Dezvoltare Locală.
Metodologia de colectare sistematică a datelor privind implementarea Strategiei de Dezvoltare va permite apoi structurarea anuală a datelor cu privire la activităţile desfăşurate.
Evaluarea rezultatelor implementării Strategiei de Dezvoltare Locală va fi organizată lunar, trimestrial şi anual. Competenţa pentru realizarea evaluărilor periodice cade în sarcina echipei executiv si a CD (care va efecua cel putin o evaluare/an a activitatii executivului, respectiv a gradului de implementare a SDL. Rezultatele evaluarilor vor fi descrise in Rapoarte de evaluare.
Evaluarea Mecanismului de implementare este structurată pe doua dimensiuni şi anume evaluarea evaluarea intermediară şi evaluarea ex-post.
Tabel cu componenta Comitetului de Selectie:

PARTENERI PUBLICI % - 22,23%		
Partener	**Functia in CS**	**Tip / Observatii**
Primăria Prundu Bîrgăului	Președinte	ADMIN
Primăria Sieu	Membru	ADMIN
PARTENERI PRIVATI % - 33,33%		
Partener	**Functia in CS**	**Tip / Observatii**
SC Drosera SRL	Membru	ALEȘI
SC Ciotmonda Junior	Membru	ALEȘI
SC AMICII SRL	Membru	ALESI
SOCIETATE CIVILA% - 44,44%		
Partener	**Functia in CS**	**Tip / Observatii**
AS CLUB MOTO RACING	Membru	ONG
Societatea Agricolă de Gradul I Grupul de Producători Șieuț	Membru	ONG
Asociația Crescătorilor de Ovine	Membru	ONG
Asociati Interetnica Dumitrita	Membru	ONG
PERSOANE FIZICE RELEVANTE % - NU ESTE CAZUL		
Partener	**Functia in CS**	**Tip / Observatii**

CAPITOLUL XII – Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislatiei nationale – max.1 pagini

In primele trei luni de funcționare, Structura de control din cadrul GAL-ului va elabora mecanismele de evitare a posibilelor conflicte de interese, care vor include regulile generale în materia conflictului de interese, stabilite în legislația națională, respectiv va realiza un **Cod de Conduită** pentru evitarea posibilelor conflicte de interese, care va fi adus la cunoștința tuturor partenerilor și angajaților.

Ideile principale care vor fi cuprinse în Cod de Conduită, sunt:

-Orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/ interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

-Nu au dreptul să fie implicaţi în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanţare sau în procesul de verificare/ aprobare/plată a cererilor de rambursare/plată prezentate de beneficiari în cadrul unei proceduri de selecţie următoarele persoane: a) cele care deţin părţi sociale, părţi de interes, acţiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanţi sau care fac parte din consiliul de administraţie/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanţi; b) soţ/soţie, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care deţin părţi sociale, părţi de interes, acţiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanţi ori care fac parte din consiliul de administraţie/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanţi; c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparţialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanţare.

-Beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat nu au dreptul de a angaja persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/ evaluare a cererilor de finanţare în cadrul procedurii de selecţie pe parcursul unei perioade de cel puţin 12 luni de la semnarea contractului de finanţare.

-Pe parcursul aplicării procedurii de achiziţie, beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situaţiile de natură să determine apariţia unui conflict de interese, şi anume a situaţiei în care există legături între structurile acţionariatului beneficiarului şi ofertanţii acestuia, între membrii comisiei de evaluare şi ofertanţi sau în care ofertantul câştigător deţine pachetul majoritar de acţiuni în două firme participante pentru acelaşi tip de achiziţie.

Respectarea acestor obligativități va fi verificată de Structura de control din cadrul GAL-ului.

Pentru a garanta transparenţa în procesul decizional şi pentru a evita orice potenţial conflict de interese, în modelul de implementare s-a prevăzut o separare adecvată a responsabilităţilor.